

CREDINȚA STRĂBUNĂ

REVISTĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÂNĂ A ALBA IULIEI ♦ Anul XXIX ♦ Nr. 9 (402) ♦ SEPTEMBRIE 2019

Plimbare prin Bizanț (XII) Marele Palat Imperial

Dintre zecile de palate ale Constantinopolului, cel mai reprezentativ și vestit a fost Marele Palat, centrul administrativ, politic și reședința împăraților bizantini, o lume aparte, închisă oamenilor de rând.

» Pagina 4

Ziua Crucii în tradiția populară românească

Ziua Crucii rămâne un moment central al toamnei. Deși postul pare să îi dea o tentă de pesimism, ea este ziua abundenței din punct de vedere al recoltelor ce urmează a fi culese și al tradițiilor populare.

» Pagina 5

Din viața Eparhiei

Tabără de toamnă pentru tineri, organizată la Schitul „Sfântul Ioan Evanghelistul” din Găbud

Delegația Arhiepiscopiei Alba Iuliei, la ITO 2019

Activități culturale desfășurate de Grupul Tinerilor Ortodocși din Fărăgău

Paginile 2-3

Varia

Inima trădată a lui Horea

Sfântul Ierarh Martir Antim Ivireanul

Prăznuirea Înălțării Sfintei Cruci ne amintește de două evenimente istorice importante

Pagina 7

Părintele Arhiepiscop Irineu s-a întâlnit cu copiii din Așezământul social „Sfântul Mucenic Ciprian” din Ocna Mureș

Luna septembrie aduce în sufletele fiecăruia dintre noi emoții și nostalgii, gândindu-ne la vremea în care ne pregăteam de începutul școlii și privind la copiii noștri entuziasmați de întâlnirea cu profesorii și cu colegii lor dragi. Totul parcă prinde din nou viață, văzând forfota dimineții în care tinerii școlari se îndreaptă în grabă spre școlile lor și orele după amiezii în care ei se întorc alene, cu voioșie, spre casele lor. În contextul începutului noului an școlar, joi, 12 septembrie 2019, Înaltpreasfințitul Părinte Arhiepiscop Irineu a efectuat o vizită pastorală la Așezământul social „Sfântul Mucenic Ciprian” din Ocna Mureș, unde s-a întâlnit cu cei 32 de copii care sunt ocrotiți aici.

Acest așezământ a fost înființat în anul 2003, având ca prim modul Centrul de zi pentru copii. Prin grija Arhipăstorului nostru față de tinerele vârstare aflate în situații familiale grele, în 2 octombrie 2012 a fost inaugurată de către Înaltpreasfinția Sa și Casa de tip familial pentru copii. Afla sub atenta și responsabilă coordonare a domnului Ciprian Orga, Centrul oferă copiilor ocrotire și adăpost permanent, asistență pe-

dagogică pentru activitățile școlare și îndrumare pentru deprinderea unor principii morale și pentru formarea unui caracter frumos.

Îmbrăcați în costume tradiționale specifice zonei, tinerii învățaței din acest Așezământ l-au primit cu bucurie pe Părintele Arhiepiscop

Irineu, pregătind un moment artistic deosebit, dedicat Anului omagial al satului românesc. În prezența Ierarhului nostru, copiii au intonat frumoase cântece patriotice și folclorice și au jucat o mișcătoare horă populară transilvăneană, fiind pregătiți cu iscusință și dedicare de

către doamna Elena Crișan, educator specializat în cadrul Centrului. Încântat de modul în care acești copii cresc și se dezvoltă armonios sub tutela Bisericii noastre, Înaltpreasfințitul Părinte Irineu a petrecut momente de bucurie și de emoție în mijlocul lor, adresându-le sfaturi duhovnicești și oferindu-le multe daruri, constând în ghiozdane și rechizite școlare.

Despre această vizită arhierească la Așezământul social din Ocna Mureș, Întăistătorul Eparhiei noastre a spus: „Mă bucur să fiu astăzi la Centrul de zi pentru copii și la Casa de tip familial din Ocna Mureș, unde li se asigură copiilor un ajutor multifelurit, încât ei se simt aici ca într-o familie. Exercițând, în acest loc, faptele milei sufletești și milei trupești, noi ne asumăm calitatea de fii adoptivi ai Dumnezeuului Cel iubitor, calitate primită în Botez. Totodată, înțelegem că noi, toți, facem parte din marea familie a Bisericii lui Hristos, Mântuitorul nostru, Care a zis: «Iubiți-vă unul pe altul, precum v-am iubit și Eu pe voi»”.

Pr. Oliviu Botoi

Cuvântul Ierarhului

Pericolele utilizării mijloacelor media pentru viața duhovnicească a monahilor*

CM
YK

În acest început de veac și de mileniu nou, suntem martorii unei evoluții accelerate a tehnicii computerizate și a digitalizării radicale a activității umane. Poate că nicio altă invenție nu a reușit să schimbe atât de profund viața omului precum noile mijloace media și rețelele de socializare on-line. Deși acestea dau impresia unei comunicări libere și deschise, totuși această comunicare este, de fapt, una artificială și sterilă, mai mult însingurând oamenii decât unindu-i, așa cum demonstrează cercetătorul american Brian Primack de la Universitatea din Pittsburgh.

Cu tot aportul lor, fiind un produs exclusiv al lumii acesteia, noile media promovează atitudini mundane precum distracția, plăcerea și vorbirea deșartă. Astfel îți pierzi starea duhovnicească, rămânând într-o cugetare lumească ce alungă harul și te lasă gol sufletește. Atât creștinul, cât și monahul, care sunt conștienți de chemarea lor, fug de aceste mijloace care cauzează instabilitate, indisciplina și irosirea timpului, căci noile media captivează atenția omului, făcându-l să piardă noțiunea timpului. Viața duhovnicească autentică află stabilitate și odihnă în rugăciunea liturgică și personală, în viețuirea evanghelică și în concentrarea

pe „singurul lucru de trebuință” (cf. Lc. 10, 42). Numai așa monahii pot fi „lumina pentru mireni”, după expresia Sfântului Ioan Scărarul.

Un mijloc important de comunicare ce folosește tehnica digitală este telefonul mobil care, îmbogățindu-se treptat cu alte funcții, permite conectarea la internet și la rețelele de socializare, obținând astfel statutul de „telefon inteligent”. Observăm, cu durere, că telefonul ne fură din timpul pe care ar trebui să-l folosim ca să ne rugăm, să citim Biblia, să contemplăm. Precum spunea un călugăr athonit, pentru noi, monahii, metanierul trebuie să fie unicul telefon mobil. Din păcate, cei din cinul monahal care se folosesc excesiv de telefonul inteligent, de laptopuri și de tablete nu mai pot rămâne în solitudine și isihie. Navigând pe internet, sunt plonjați într-o lume plăcută, care răspunde permanent la dorințele și pasiunile noastre.

Poate că ați spune că prin mijloacele media și prin rețelele de socializare, te pui ușor în legătură cu alții, îi mângâi și le faci bine, îi ajuți. Însă, precum precizează teologul Jean-Claude Larchet, „acest tip de comunicare a ajuns, de fapt, un surogat al comuniunii, care, în realitatea sa spirituală,

se întemeiază pe părtășia la un același Trup și un același Duh, în sânul unei comunități concrete”. Monahul contemporan nu are nevoie de o identitate virtuală pentru a comunica cu lumea, chiar și în dorința de a face misiune. Armele lui trebuie să rămână cele duhovnicești: rugăciunea pentru sine și pentru lume, tăierea vocii și asceza. Sfântul Paisie Aghioritul afirmă: „Monahul nu trebuie să aibă ca scop să prezinte o evoluție lumească. Aceasta este ocară pentru monahism”.

Înțelegem, firește, că pentru nevoile administrative ale mănăstirii se folosesc mijloace tehnice specifice, dar nu înseamnă că fiecare monah trebuie să aibă acces la acestea cauzându-și căderea în ispită. Irosindu-și timpul prin folosirea excesivă a rețelelor de socializare (facebook, instagram, twitter, whatsapp, linked.in ș.a.), monahul (monahia) dovedește lipsă de maturitate spirituală și de discernământ. Înlocuind duhul filocalic cu duhul lumesc pe care-l consideră sporire sau progres, se diminuează efortul ascetic, pravila zilnică, ascultarea primită sau rucodelia și chiar timpul de odihnă. Pe scurt, e afectat străvechiul principiu monastic: *Ora et labora!* (Roagă-te și muncește!).

Viețuitorilor în cinul monahal li se cer: vigilență sau trezvie, renunțare, detașare și

isihie, care contribuie la strunirea puterilor sufletești și conferă o stabilitate interioară. Dacă noile media cauzează neliniște, insatisfacții și temeri, întreținând poftele și patimile tulburătoare pentru suflet, liniștea exterioară aduce liniștea lăuntrică, pacea sufletului, și este condiția absolut necesară pentru lucrarea duhovnicească fină, precum ne spune Sfântul Paisie Aghioritul. Nicio clipă să nu uităm cuvintele Arveii Arsenie: „De ce ai ieșit?”, adică să ne întrebăm de ce am venit la mănăstire. Să nu ne permitem ca, prin mica fereastră a ecranului, să ne întoarcem în lumea pe care am părăsit-o prin ușa cea mare. Să ne ferim ca nu cumva să devenim, prin tehnologia digitală, *homo connecticus*, îndepărtându-ne de Dumnezeu, de aproapele nostru și de noi înșine, și îndreptându-ne către lumea degradată și trecătoare.

† IRINEU

Arhiepiscop al Alba Iuliei

* Comunicare susținută în cadrul Sinaxei stațiilor, starețelor, egumenilor și duhovnicilor din Mitropolia Ardealului, desfășurată la Mănăstirea „Adormirea Maicii Domnului” de la Izvorul Mureșului, în data de 10 septembrie 2019.

Sinaxarul lunii Septembrie

Sfântul Ierarh Grigorie Luminătorul

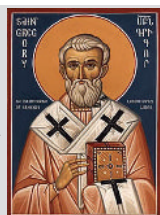
Sfântul Grigorie s-a născut în Armenia Mare, în jurul anului 257, într-o familie înrudită cu dinastia imperială a Arcașilor. Dar, din pricina tulburărilor din acea vreme, părinții săi au fost uciși, iar el, copil fiind, a găsit scăpare în Cezareea Capadociei și a fost crescut în credința creștină, în care s-a botezat. Mai târziu, s-a căsătorit cu o creștină pe nume Miriam, de asemenea de neam armean, cu care a avut doi copii: Vartanes și Aristakes. Crescându-i pe aceștia în dreapta credință, Grigorie și soția lui s-au hotărât să devină monahi, apoi Sfântul Grigorie, desăvârșindu-se în cuvântul mântuirii, s-a hotărât să meargă și să binevestească Evanghelia în țara sa, la neamul armenilor.

A îndurat multe chinuri din partea păgânilor și, mai ales, din partea regelui Tiridate al III-lea (283-330) care jertfea idolilor și nu putea suferi credința în Hristos a cuviosului. După o vreme însă, regele Tiridate s-a îmbolnăvit grav și a fost chemat Sfântul Grigorie să-l vindece. Văzând minunea, Tiridate a înțeles puterea lui Hristos, a crezut și a primit botezul, în anul 301. Ca urmare, toată Armenia a venit la credința

creștină, poporul sfărâmând capștile idolești și zidind biserici, devenind astfel primul popor din lume creștinat în întregime.

Atunci, Sfântul Grigorie a fost trimis la fericitul Leontie, Arhiepiscopul Cezareei Capadociei, de care a fost hirotonit episcop în anul 302, ajungând cel dintâi arhipăstor al armenilor. Apoi, hirotonind preoți, Sfântul Grigorie a botezat tot poporul, până la cel din urmă sătean. De asemenea, l-a pregătit pentru preoție pe fiul său Aristakes, care i-a și urmat ca arhiepiscop, dar și pe nepotul său, numit tot Grigorie, fiul lui Vartanes, care, predicând Evanghelia popoarelor din Caucaz, a fost ucis de păgâni.

Sfântul Grigorie a păstorit Biserica Armeniei 31 de ani. Numele lui apare și în documentele Sinodului I Ecumenic (325). Se spune că el a avut inițiativa înființării alfabetului armenesc, desăvârșit de învățatul Mesrop, și că a tălmăcit și Biblia în limba armenilor. În ultima parte a vieții sale, vrednicul ierarh se ruga vreme îndelungată în singurătate și prin munți. Astfel, săvârșind foarte multe și preaslăvite minuni și ajuns la adânci bătrâneți, cu pace s-a mutat către Domnul, la anul 331.

Delegația Arhiepiscopiei Alba Iuliei, la ITO 2019

Întâlnirea Internațională a Tinerilor Ortodocși (ITO), aflată la ediția a VI-a, a avut loc în perioada 5-8 septembrie 2019, la Craiova, reprezentând o manifestare cu caracter național și internațional, dar și unul dintre cele mai așteptate evenimente culturale de tineret ale anului. Pe parcursul celor patru zile, în Cetea Băniei au fost prezenți un număr de peste 3.000 de tineri din întreaga lume, evenimentul desfășurându-se sub genericul „Cu toții suntem un Potir. Credință, Nădejde și Dragoste”.

Deschiderea oficială a întâlnirii a avut loc joi, 5 septembrie, de la ora 18.00, în Piața „Mihai Viteazul” din centrul municipiului Craiova. După prezentarea delegațiilor și intonarea imnului ITO, au fost transmise mesaje de întâmpinare, după care tinerii au desfășurat un program artistic. Cea de-a doua zi a întâlnirii, vineri, 6 septembrie, a debutat cu activitățile pe grupuri, urmând ca sâmbătă să aibă loc vizitarea orașului de către participanți. Duminică, 8 septembrie, tinerii

au participat la slujba de sfințire a bisericii Mănăstirii Maglavit, din Arhiepiscopia Craiovei, oficiată de către un numeros sobor de ierarhi, preoți și diaconi. La final, flacăra ITO a fost predată tinerilor din Arhiepiscopia Timișoarei, gazda celei de-a VII-a ediții, în anul 2020.

Delegația Arhiepiscopiei Ortodoxe a Alba Iuliei a fost reprezentată de 80 de tineri, proveniți din cele două județe ale Eparhiei, respectiv Alba și Mureș, fiind coordonată de către părintele Iuliu Florea din Târgu-Mureș. Manifestarea din acest an a avut ca scop crearea unui cadru în care tinerii participanți să se bucure de experiențe formative, să trăiască sentimentul comuniunii cu tineri din alte regiuni ale țării sau din străinătate, să împărtășească valorile de viață creștin-ortodoxe și să fie multiplicatori ai mesajului creștin în comunitățile din care provin.

✦ Ștefan Bretoiu

La Mănăstirea Oașa, s-a desfășurat Tabăra Științifică „Academia Munților”

În perioada 23 august - 1 septembrie 2019, la Mănăstirea Oașa, s-a desfășurat Tabăra Științifică „Academia Munților”, eveniment care a reunit 100 de tineri din întreaga țară. Tabăra a fost organizată de Arhiepiscopia Ortodoxă a Alba Iuliei și de Mănăstirea Oașa, fiind derulată sub genericul: „Fizica – interfață în relația dintre rațiune și credință”.

Conferințele susținute s-au ridicat la un înalt nivel academic, în mijlocul tinerilor fiind prezenți profesori și cercetători preocupați în permanență de dialogul dintre credință și știință, care a fost evaluat din perspectivă filozofică, științifică și teologică. Astfel, părintele diac. prof. univ. dr. Alexei Nesteruk (Rusia), fizician, cadru didactic la Uni-

versitatea din Portsmouth (Marea Britanie) și profesor invitat la Colegiul Biblic Teologic „Sfântul Andrei” din Moscova, le-a vorbit tinerilor despre „Clarificarea filosofică a specificului dialogului dintre teologia ortodoxă și știință”.

Domnul conf. univ. dr. Adrian Lemeni, cadru didactic la Facultatea de Teologie Ortodoxă din București, a susținut conferința intitulată „Repere ale dialogului dintre teologia ortodoxă și fizică”. Domnul Ștefan Cârstea, doctor în Fizică, cercetător la Institutul de Fizică Atomică de la Măgurele, le-a vorbit despre „Vederea darurilor Duhului Sfânt în fizică și complexitatea Universului”, iar domnul Virgiliu Gheorghe, biofizician, doctor în Bioetică al

Universității „Aristotel” din Tesalonica (Grecia), a susținut conferința cu tema „Efectele culturii media asupra gândirii științifice”.

Tot în cadrul programului din tabără, domnul Claudiu Bălan, membru al asociației „Ortodoxia Tinerilor”, a prezentat unul dintre proiectele sale, respectiv revista „Creatorul Universului” și site-ul „facerealumii.ro”, care încearcă să aducă informații din domeniul Creaționismului științific. Tinerii s-au apropiat mai mult de Dumnezeu, au legat prietenii și au reevaluat la nivel personal problema raportului dintre credință și știință, experiența aceasta îmbogățindu-i sufletește.

✦ Prof. Carmen Jinariu

Tabără de toamnă pentru tineri, organizată la Schitul „Sfântul Ioan Evanghelistul” din Găbud

În perioada 13-26 septembrie 2019, Arhiepiscopia Ortodoxă a Alba Iuliei, Mănăstirea Oașa și Schitul „Sfântul Ioan Evanghelistul” din Găbud au organizat o nouă ediție a Taberei de toamnă, acțiune ce a reunit peste 100 de tineri din întreaga țară. Evenimentul s-a desfășurat la Schitul de la Găbud (județul Alba), iar tema propusă pentru acest an a fost „Viața duhovnicească”. Tinerii au fost invitați să pătrundă tainele vieții spirituale prin activitățile care s-au desfășurat în cadrul taberei: participarea zilnică la Sfânta Liturghie și la celelalte Laude, participarea la activitățile gospodărești (ascultări), la conferințe, dialoguri duhovnicești, activități de cunoaștere și lecții de muzică psaltică.

Sâmbătă, 14 septembrie, în mijlocul tinerilor a fost prezent pă-

rintele Visarion Alexa, slujitor la biserica „Sfântul Nicolae” – Militari din București, care le-a vorbit despre „Viața duhovnicească în oraș”. Părintele a scos în evidență faptul că ținta vieții noastre este despătimirea, indiferent de locul în care viețuim. Ceea ce ne ține treji în viața duhovnicească este rugăciunea inimii și practicarea isihasmului, care ne ajută să înțelegem Ortodoxia și să scoatem patimile din inima noastră. Rugăciunea lui Iisus este absolut necesară în lucrarea pocăinței, fără de care nu putem ajunge la desăvârșire. De asemenea, a fost prezentată cartea „7 cuvinte ale iubirii”, scrisă de părintele Visarion Alexa. La final, autorul a oferit dedicații tinerilor.

Miercuri, 18 septembrie, de la ora 18:00, invitatul tinerilor a fost părintele Ciprian Negreanu, preot

la biserica studenților din Cluj-Napoca și duhovnic al Asociației Studenților Creștini Ortodocși Români (ASCOR) din Cluj-Napoca. Acesta a susținut conferința cu titlul „De ce se ridică astfel de gânduri în inima voastră?”. Joi, 19 septembrie, începând cu ora 18:00, părintele arhimandrit Benedict Vesa a adus în atenția tinerilor „Provocările credinței”. Sâmbătă, 21 septembrie, de la 14:00, părintele lect. univ. dr. Grigore Dinu Moș, cadru didactic universitar la Facultatea de Teologie Ortodoxă din Cluj-Napoca, a susținut conferința intitulată „Dogmele – repere necesare ale vieții duhovnicești. Importanța reflecției teologice pentru creștinul zilelor noastre”.

De asemenea, în cadrul taberei, tinerii au întreprins o drumeție pe dealurile din apropiere, au avut un dialog duhovnicesc cu părinții de la acest așezământ și au vizionat filme educative. Acțiunea din acest an s-a încheiat joi, 26 septembrie, în ziua prăznuirii Sfântului Ioan Evanghelistul, ocrotitorul Schitului de la Găbud. Răspunsurile liturgice din ziua hramului au fost oferite de către tinerii participanți la această tabără.

✦ Claudiu Popa

TRADIȚII ROMÂNEȘTI ÎN LUNA SEPTEMBRIE

» continuare în pag. 5

Ziua Crucii în tradiția populară românească

Septembrie este a noua lună a anului în calendarul gregorian, care începe, din punct de vedere astronomic, cu soarele în semnul Fecioarei și se termină în semnul Balanței. Împăratul roman Caligula (12-41 d.Hr.) oferă acestei luni numele de *september*, cuvânt ce provine din latinescul *septem* (șapte), tocmai pentru că aceasta era a șaptea lună în calendarul roman. Grecii foloseau denumirea de *Boedromion* (Βοηδρομιών), probabil de la festivalul numit *Boedromia* (Βοηδρόμια), organizat doar la Atena în cinstea lui *Apollo Boedromios* și despre care avem informații doar de la oratorul atenian Demostene. În tradiția populară românească, luna septembrie mai este numită și *Răpciune*, dar etimologia cuvântului este destul de discutată. Cele mai multe păreri înclină spre proveniența din latinescul *raptionem*, care s-ar traduce prin culesul viilor sau din verbul

latin *rapire*, tradus prin *a recolta*, de aici și supranumele de *lună a recoltei*.

Aproape de mijlocul lui septembrie, Biserica Ortodoxă serbează, pe data de 14 a lunii, Înălțarea Sfintei Cruci care este cunoscută în popor sub numele de Ziua Crucii. Această zi se remarcă mai ales prin multitudinea de ritualuri și de obiceiuri populare care sunt ținute cu sfințenie. Întâi de toate, trebuie să precizăm că în ziua de 14 septembrie se postește, oricând ar cădea în timpul săptămânii, tocmai pentru că ne aducem aminte de pătimirile și moartea Mântuitorului pe colina Golgoței. În viața satului românesc însă, postirea din Ziua Crucii are un caracter sacru și imperativ, dacă se dorește bunăstare și belșug în gospodărie. Mai mult decât atât, credințele populare interzic consumarea de alimente negre sau cele al căror miez este în formă de cruce.

LUNA SEPTEMBRIE ÎN ISTORIE

1 septembrie 1939: Germania nazistă a invadat Polonia, declanșând Al Doilea Război Mondial;
7 septembrie 1939: România s-a declarat neutră în urma declanșării celui De-al Doilea Război Mondial;
10 septembrie 1872: A murit Avram Iancu, avocat transilvănean și revoluționar român pașoptist, care a jucat un rol important în Revoluția de la 1848 din Transilvania;
16 septembrie 1836: Domnul Țării Românești Alexandru Ghica a instituit ca monedă a țării leul, unitate teoretică de cont, echivalentul a 60 de parale;
23 septembrie 1931: La propunerea lui Nicolae Iorga, președinte al Consiliului de Miniștri, Constantin Brâncuși a fost decorat cu ordinul „Meritul cultural pentru arta plastică”;
25 septembrie 1396: Sultanul Baiazid I „Fulgerul” a învins armata cruciată la Nicopole; de partea cruciaților a luptat și un corp de oaste sub comanda lui Mircea cel Bătrân;
27 septembrie 1940: A murit regele Carol I al României, după o domnie de 48 de ani, fiind succedat de către Ferdinand I.

Activități culturale desfășurate de Grupul Tinerilor Ortodocși din Fărăgău

Cu binecuvântarea Înalt-preasfințitului Părinte Irineu, Arhiepiscop al Alba Iuliei, și cu sprijinul Consiliului Județean Mureș, în parohia Fărăgău, protopopiatul Reghin, s-au desfășurat proiectele culturale intitulate „Icoană și tradiție” și „Natura în viața satului românesc”. Grupul Tinerilor Ortodocși din parohia Fărăgău, înființat în 2014, a desfășurat și anul acesta noi activități menite să arate o altă față a Ortodoxiei, aceea a bucuriei și a comuniunii, trăită cu aceeași limpezime a izvoarelor de munte, chiar dacă se află într-o lume secularizată.

În cadrul primului proiect, tinerii au realizat 80 de icoane lito-grafiate, tip „A3”, cu chipul Maicii Domnului, care, după ce au fost sfințite în biserica parohială, au fost oferite în dar credincioșilor participanți la Sfânta Liturghie, cu rugămintea ca cei ce vor dori și vor putea, să doneze o sumă în cutia milei. A fost adunată astfel suma de 1.300 lei, bani care au fost oferiți unui scop umanitar de suflet.

Ca răsplată pentru implicarea în proiect, tinerii s-au recreat două zile în Complexul balnear „Băile Figa”, din județul Bistrița-Năsăud, și s-au bucurat de șederea peste noapte la o cabană din zonă, având ocazia să întărească apartenența lor la grup, iar apoi au vizitat Mănăstirea Nicula, din județul Cluj, cel mai vechi centru de pictură pe sticlă din Transilvania, unde au primit cuvânt de folos potrivit nevoilor lor.

În cadrul celui de-al doilea proiect, sub ocrotirea Împăratului ceresc și a Maicii Sale, pentru al doilea an consecutiv, tinerii mai pricepuți „s-au aventurat” la pictarea icoanelor pe sticlă. În cadrul atelierului de pictură, s-a discutat despre viața și sfârșitul pământesc al sfinților ale căror chipuri au fost zugrăvite pe sticlă. După sfințire, fiecare participant a putut să își ia acasă icoana pe care a realizat-o.

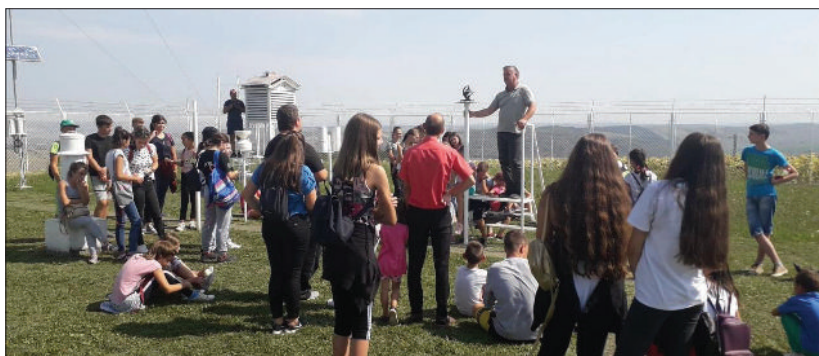
Firește că lucrurile nu au fost atât de simple, căci în cadrul ambelor proiecte, ei au fost nevoiți să participe la diferite activități socio-educative presărate printre clipele

de concentrare maximă sau printre cele de cânt și voie bună. De asemenea, au fost antrenați în discuții despre natura înconjurătoare, despre satul românesc, precum și despre necesitatea comuniunii între om și aceasta. Tinerii s-au bucurat de proiecții de film în aer liber, la ceas de seară, sub mângâierea tainică a lunii și a stelelor.

Finalul celor două proiecte a fost marcat prin vizitarea unor locuri cu adevărat extraordinare, adevărate monumente ale naturii, precum Parcul Natural Defileul Mureșului Superior, iar apoi s-au primenit sufletește la câteva dintre mănăstirile din județul Neamț: Durău, Petru Vodă, Sihăstria, Secu, Neamț, Agapia și Văratec, unde au ascultat cuvinte ziditoare pentru sufletele lor. Noi ne bucurăm de bucuria lor, de modul în care acești copii minunați sunt parte activă a comunității în care locuiesc, precum și de felul în care Hristos sălășluiește în inimile lor!

Pr. Hadrian Mălinaș

Schimb de experiență între tinerii parohiilor Bobohalma și Ighiel

Luni, 2 septembrie a.c., 20 de tineri din parohia Ighiel, însoțiți de părintele paroh Ioan Zamora, au vizitat parohia Bobohalma, din protopopiatul Târnăveni. Aici, au fost întâmpinați cu multă dragoste și căldură de către părintele paroh Marius Filip și de 31 de „tinere vlăstare” din parohie. Scopul colaborării dintre cele două parohii a fost acela

de a realiza un schimb de experiență, avându-L pe Dumnezeu ca „pilon central”, de a socializa „față către față”, dar și de a lega prietenii.

Întâlnirea a debutat cu o slujbă de mulțumire, săvârșită la biserica din sat, unde cei 50 de tineri au ascultat un cuvânt de învățătură cu privire la vremea mântuirii, după care s-au rugat și au intonat o priceasnă

închinată Maicii Domnului. Pentru ca întâlnirea să fie și mai interesantă, aceștia au vizitat frumusețile zonei, mergând în drumeție la Stația Meteorologică „Târnăveni-Bobohalma”.

După o pauză binemeritată de masă, întâlnirea a culminat cu diverse jocuri interesante care nu au făcut altceva decât să închege sincere prietenii ce au ca stâlp de susținere credința ortodoxă. Explozia de veselie, buna dispoziție, spontaneitatea, solidaritatea, comunicarea și bucuria de „a fi” sunt puținele cuvinte care descriu ziua de 2 septembrie. A fost un schimb de experiență foarte util pentru copiii din cele două sate, iar efectul acestuia se dorește a fi apropierea tinerilor de Dumnezeu și de Biserica Sa.

Pr. Ioan Zamora

Slujba de binecuvântare a paraclisului din incinta Unității Militare 02213 Sebeș

În ziua de 19 septembrie a.c., Înaltpreasfințitul Părinte Irineu, Arhiepiscop al Alba Iuliei, a fost prezent la Unitatea Militară 02213 Sebeș. Începând cu ora 11.00, Ierarhul nostru, înconjurat de un sobor de preoți, a oficiat slujba de binecuvântare a paraclisului cu hramul „Sfântul Mare Mucenic Teodor Tiron” din incinta Unității și a rostit un cuvânt de învățătură, în prezența a numeroase cadre militare. La finalul slujbei, pentru întreaga osteneală și râvnă apostolică de care a dat dovadă în activitatea misionară și administrativă, părintele Ovidiu Truță, preot al Garnizoanei Sebeș, a fost hirotesit întru *iconom-stavrofor*.

Adresându-se celor prezenți, Părintele Arhiepiscop Irineu a spus: „Noi am fi scutiți de multe necazuri, dacă am învăța ceea ce milioane de oameni au învățat înaintea noastră. Ei au învățat că orice do-

meniu al vieții, dacă nu este supus conducerii și înțelepciunii lui Dumnezeu, ajunge să fie în cele din urmă o mare sursă de suferință și durere. Departe de Dumnezeu, noi rătăcim în labirintul confuziei, nebuliei și nesiguranței”.

Spațiul destinat paraclisului „Sfântul Mare Mucenic Teodor Tiron” a fost pus la dispoziție din bunăvoință domnului Colonel Dumitru-Nicolae Raica, Șeful Centrului Zonal Farmaceutic Sebeș și Comandant al Unității Militare 02213 Sebeș. Astfel, în perioada ianuarie-martie 2019, așezământul a fost înfrumusețat cu mobilier nou, precum și cu alte obiecte necesare cultului, realizări care au fost posibile cu sprijinul considerabil al personalului Unității Militare. Lucrările au continuat prin montarea iconostasului donat de către părintele Liviu Stoica din parohia Oieșdea, catapeteasmă care datează din anul 1936.

Pr. Nicolae Aloman

Evenimente

Satul românesc, omagiat de către tinerii din protopopiatul Alba Iulia

Anul omagial al satului românesc reprezintă un foarte bun prilej de a aduce în atenție fenomene precum migrația, urbanizarea sau secularizarea. De aceea, în protopopiatul Alba Iulia, există o preocupare constantă în legătură cu evoluția acestor aspecte, dar și cu problematica apropierea tinerilor de Biserică. Evenimentul desfășurat la Zlatna reprezintă răspunsul protopopiatului Alba Iulia la dorința venită din partea credincioșilor zălceni de a avea un eveniment deosebit în care să fie implicați atât tinerii, cât și credincioșii din zonă.

Astfel, sub cupola celestă și sub streșina bisericii, s-au desfășurat mai multe activități sub tematica satului românesc, având ca scop aducerea împreună a mai multor copii, tineri și credincioși din zona Zlatnei și interacționarea dintre ei prin diferite dezbateri, dar și prin cântec și rugăciune. Evenimentul a debutat cu slujba de *Te-Deum*, săvârșită de către un sobor de 10 preoți în foisorul din proximitatea bisericii cu hramul „Nașterea Maicii Domnului” din parohia Zlatna I, urmată de evocarea satului românesc prin cuvintele adresate de către un preot, un dascăl și un primar, fiecare pledând pe o direcție pentru viață: credință, educație și istorie.

Apoi, atmosfera a fost animată de către voluntarii Asociației de tineret „Emanoil”, care au oferit fiecărui participant șanse ega-

le de a se exprima cu privire la „problematica migrației tinerilor de la sat la oraș”. În cadrul acestei activități, a fost folosită metoda non-formală de consultare „cafeneaua publică” și s-au atins mai multe obiective, încercându-se soluționarea chestiunii „migrației tinerilor”, precum și transmiterea de mesaje autorităților responsabile. Participanții au fost împărțiți în mai multe grupe, fiecare având sarcini diferite, iar abordarea lor a fost cu atât mai provocatoare, cu cât în fiecare grupă s-au reunit toate categoriile de vârstă: copii, tineri, adulți și vârstnici. Părerile au fost cât se poate de diverse, iar discuția s-a încheiat rapid în jurul acestui subiect cu privire la „satul românesc”. Succesul acestor abordări constă în implicarea activă a oamenilor în ceea ce îi preocupă și mai ales îi „doare”.

Finalul întâlnirii a fost marcat printr-un recital artistic susținut de către Cenaclul „Lumină lină” din Sibiu, care a readus în conștiința celor prezenți sentimentul național și religios ce a marcat istoria neamului românesc. Evenimentul a fost organizat de către Protopopiatul Ortodox Alba Iulia și Primăria orașului Zlatna, în parteneriat cu parohiile Zlatna I și Zlatna II și Asociația „Emanoil”, participanții fiind în majoritate tineri și credincioși din oraș și din satele aparținătoare orașului Zlatna.

Pr. Teofil Slevaș

Elevi din zona rurală, susținuți de către credincioșii parohiei Târgu-Mureș VI

Duminică, 8 septembrie a.c., cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Irineu, Arhiepiscop al Alba Iuliei, în parohia Valea Izvoarelor cu filia Șomoștelnic, protopopiatului Târgu-Mureș, la inițiativa părintelui Cătălin Maier, preot al parohiei Târgu-Mureș VI, s-a desfășurat o frumoasă acțiune filantropică. Astfel, în numele tuturor celor implicați, părintele Cătălin Maier s-a deplasat la bisericiile ortodoxe din satele Șomoștelnic și Valea Izvoarelor, unde a avut loc întâlnirea cu elevii Școlii primare.

Alături de comunitatea credincioșilor parohiei Târgu-Mureș VI, părintele paroh a adus o făclie de lumină și speranță pentru cei 45 de elevi ai Școlii primare din aceste sate. Fiecare a primit câte un ghiozdănel cu cele necesare începutului de an școlar, pregătit cu multă dragoste și prețuire de către familii cu copilași de aceeași vârstă. Emoția și măreția gestului pot fi evidențiate prin glasul unu-

ia dintre copiii implicați în această activitate, care a lăsat în ghiozdănelul oferit un mesaj emoționant scris pe o hârtie în formă de inimă: „Cu tot dragul pentru tine! Să le folosești cu bucurie! Un an școlar minunat!”.

De asemenea, la Școala primară din Șomoștelnic a fost oferită o imprimantă multifuncțională, precum și alte materiale necesare desfășurării actului didactic. Prin toate aceste gesturi nobile, este evidențiată și prețuită munca monumentală pe care cele două învățătoare o desfășoară în aceste comunități, îngrijindu-se de pregătirea simultană a claselor 0-4. La finalul acestei zile binecuvântate, în care frățietatea parohiilor s-a concretizat în cel mai frumos mod, al „Liturghiei de după Liturghie”, preotul paroh a mulțumit tuturor celor care s-au implicat în organizarea și susținerea acestui eveniment deosebit.

Pr. Vasile Gherman

Crucea și lepădarea de sine ca mod de viață

Debutul anului bisericesc este marcat, în plan liturgic, de două mari sărbători: Nașterea Maicii Domnului și Înălțarea Sfintei Cruci, ambele având, dincolo de importanța individuală, și evidente valențe hristologice. Este cât se poate de limpede pentru orice creștin onest și familiarizat cu trăirea în spațiul ecleziastic că așa cum nu o putem despărți pe Maica Domnului de Hristos, nu-L putem despărți nici pe Hristos de Cruce. Și, la fel de important, nici noi nu putem fi, sau n-ar trebui să fim, despărțiți de cruce, pentru că, potrivit Sfântului Ioan Damaschin, înaintea lui Hristos nu ne putem înfățișa decât în stare de jertfă, iar jertfa presupune cu necesitate crucea.

Potrivit Sfintei Scripturi, pentru a-L urma pe Hristos, sunt necesare două condiții: lepădarea de sine și luarea crucii (Mt. 8, 34). Chiar dacă la prima vedere nu par, cele două sunt complementare, întrucât asumarea crucii este imposibilă atâta vreme cât propriul *ego* ne este piatră de poticnire. Lepădarea de sine nu este doar sinonimă cu smerenia, ci merge mult mai departe, până la nesocotirea propriei vieți, până la efectivă abandonare a acesteia în schimbul vieții veșnice sau, și mai departe, până la identificarea cu Hristos într-o asemenea măsură încât să poți spune: „M-am răstignit împreună cu Hristos și nu eu mai trăiesc, ci Hristos trăiește în mine” (Gal. 2, 20).

Se pare, totuși, că pentru *omul recent*, această perspectivă asupra vieții este destul de problematică, în primul rând pentru că toate canalele de informații îi hrănesc constant *ego*-ul cu sloganuri publicitare de genul *meriți să fii răsfățat*, deși nu este foarte clar cine îi conferă acest merit și în ce constă răsfățul, iar în al doilea rând, pentru că i se propune cu ostentație un mod de viață hedonist, în care celălalt (fie om, fie Dumnezeu) este important numai în măsura în care poate contribui la atingerea propriului scop. În acest context, până și *Fericirile* devin anacronice, întrucât un veritabil om modern nu este milostiv, ci egoist, nu este blând și făcător de pace, ci belicos, nu este curat cu inima, ci descurcăreț (ca să nu spunem șmecher).

Și pentru ca tabloul să fie complet, de la vârste foarte mici i se inoculează copilului ideea că, pentru a deveni un om de succes, sentimentele sunt de prisos. Mai este posibilă, așadar, lepădarea de sine? Cu certitudine, da! Însă prima condiție este să-l recunoaștem

pe celălalt ca egal al nostru, dacă nu cumva superior, să-L recunoaștem pe Hristos în fiecare persoană umană și să acționăm în consecință. Într-un fel, lepădarea de sine este un act de iubire și de încredere fără de care nicio familie, darămite o societate, nu poate ființa. Dacă am atins aceste adevărate „performanțe” duhovnicești, putem să ne propunem pasul următor, și anume luarea crucii.

Ce reprezintă de fapt această sintagmă? Mulți dintre creștinii cei mai devotați au, dacă nu o percepție falsă, cel puțin una fatalistă asupra acestei realități, înțelegând prin luarea crucii acceptarea unui destin implacabil și incontrollabil. Cu alte cuvinte, a-ți duce crucea înseamnă a accepta cu stoicism problemele cotidiene, boala sau chiar moartea, cu sentimentul descurajant că nu poți face nimic pentru a le evita, căci *asa ți-a fost scris*. Cărțile noastre de cult ne deschid, însă, o altă perspectivă asupra crucii, vorbind despre bucuria ei, despre capacitatea sa de a da viață sau despre înflorirea ei spre puterea și spre întărirea noastră, arătând prin aceasta că asumarea crucii nu este deloc motiv de teamă sau îngrijorare, ci de bucurie mântuitoare.

Crucea este, prin definiție, semnul iubirii dumnezeiești, „căci Dumnezeu așa a iubit lumea, încât pe Fiul Său Cel Unul Născut L-a dat ca oricine crede în El să nu piară, ci să aibă viață veșnică” (In. 3, 16). Prin extensie, ea devine și semn al iubirii noastre, fie și numai pentru că, atunci când îmbrățișăm pe cineva, ne deschidem mai întâi brațele în chipul crucii, arătând prin aceasta că suntem împreună părtași la iubirea divină. Crucea este și o realitate paradoxală care îi nedumerește foarte tare pe necredincioși și nu doar pe ei. Pe calea crucii, care este și calea lui Hristos, câștigi atunci când pierzi, renunți la suflet pentru a-l câștiga, ești înnobit atunci când ești defăimat, înviezi când toți te credeau mort și participi cu drepturi depline la banchetul de nuntă al Stăpânului. Luându-ne Crucea Îl luăm de fapt și pe Hristos odată cu ea. Crucea noastră este de fapt Crucea Lui, pe care o împarte cu generozitate cu toți.

Da, există posibilitatea de a ne însuși Crucea ca mod de viață cu condiția să-L luăm pe Hristos ca model, să ne identificăm cu El în viață, moarte și înviere într-atât încât să putem spune: „Pentru mine a trăi este Hristos și moartea un câștig” (Filip. 1, 21).

✧ Pr. Daniel Cota

Plimbare prin Bizanț (XII) Marele Palat Imperial

Părăsim bisericile Constantinopolului cu frescele și mozaicurile lor inegalabile și ne îndreptăm pașii spre o altă zonă, la fel de fascinantă, unde a strălucit geniul anonimilor artiști bizantini: palatele. Fără îndoială, dintre zecile de palate ale Constantinopolului, cel mai reprezentativ și vestit a fost Marele Palat sau Palatul Sacru, centrul administrativ, politic și reședința împăraților bizantini, o lume aparte, închisă oamenilor de rând, unde pătrundeai doar dacă erai invitat, locuiai acolo sau ajungeai în închisorile palatului.

Pentru cei ce ajung în modernul Istanbul și pornesc în căutarea vestigiilor bizantine, se impune o vizită la Muzeul Mozaicurilor. Se pare că acesta e tot ce a mai rămas din splendoarea Marelui Palat. Moscheea Alabastră s-a construit peste o parte din ruinele acestuia cu materialele din Hipodromul alăturat. Restul Palatului e acoperit de casele construite de-a lungul secolelor pe panta ce coboară spre mare. Din bazarul Arsany, aflat pe partea estică a Moscheii Alabastră, se intră în Muzeul Mozaicurilor, ale cărui vestigii au supraviețuit secolelor. Descoperite prin 1930, mozaicurile înfățișează o mare varietate de animale domestice, sălbate, scene de vânatoare sau de luptă. Acestea, aurite la origini, decorau galeriile ce duceau de la apartamentele imperiale ale Palatului Daphne spre curtea de lângă

Hipodrom, datând de la sfârșitul secolului al V-lea d.Hr.

Marele Palat era un oraș într-un oraș, închis cu ziduri puternice, greu de pătruns de desele revolte ale constantinopolitanilor, deservit de aproape 5.000 de slujitori. Acesta nu era un palat așa cum ni-l imaginăm noi în sensul adevărat al cuvântului. Era, de fapt, un complex de clădiri întinse pe zeci de hectare din piața Augusteum, din fața „Sfintei Sofii” și până la țărmul Mării Marmara.

Biserici, locuințe, săli de ceremonii, săli ale tronului, cazărmi, hipodrom particular, teren pentru polo călare, pavilioane pentru odihnă ascunse printre dafini și platani, galerii acoperite, scări de marmură ce legau clădirile, terase de unde puteai privi peste mare țărmul asiatic, ateliere pentru țesătorii, orfăvării, monetăria, arsenalul, grădini de lămâi și flori exotice, toate acestea alcătuiau Marele Palat, construit începând cu Constantin cel Mare, până în secolul al XI-lea, pe un teren terasat ce cobora în pantă de la Hipodrom spre Marea Marmara.

În zilele sale de glorie, nu avea egal în Europa, uimind cu opulența sa. Palatul a fost extins de Justinian după răscoala Nika din 532. Timp de 600 de ani, în special Vasile I Macedoneanul, în secolul al IX-lea, împărații au adăugat clădire după clădire, făcând din el o splendoare a lumii bizantine, vestit și dorit din pustiurile Asiei până în țeșurile Scandinaviei. Foarte greu de între-

ținut în crizele financiare și politice din ultimele secole ale Imperiului, Palatul a fost abandonat pe la jumătatea secolului al XIII-lea pentru Palatul Vlahernelor.

Marele Palat sau Palatul Imperial se compunea din trei sectoare mari separate unul de altul: palatul Chalke, palatul Daphne și palatul Sacru sau Theophilactes, „păzit de Dumnezeu”. Intrarea principală în Marele Palat Imperial se făcea prin poarta Chalke dinspre piața Augusteum sau Forul lui Augustus, aflată în fața „Sfintei Sofii”, o piață imensă de 140 m lungime pe 170 m lățime, care avea în mijloc o coloană cu statuia lui Justinian, ce a supraviețuit până în epoca otomană, în secolul al XVI-lea, când au topit-o pentru a face tunuri.

Tot în Marele Palat se găsea Mila de Aur, punctual zero al Imperiului, de unde se măsurau toate distanțele. Azi i se mai pot vedea ruinele, lângă „Sfânta Sofia”. Poarta Chalke, poarta monumentală de bronz cu o cupolă înaltă, acoperită cu țigle aurite, a împrumutat numele palatului Chalke, reconstruit de Justinian, împodobit cu mozaicuri strălucitoare, înfățișând victoriile imperiale. Dar despre Chalke și celelalte palate vom vorbi în numărul viitor.

Până atunci să nu uitați: cea mai fascinantă istorie e istoria bizantină.

» continuare în următoarele numere

✧ Pr. Cornel Marcu

Preotul, învățător al cuvântului și păstor al comunității: părintele Nicolae Tonca

Ca și viața Mântuitorului Hristos, și cea a preotului trebuie să fie o viață consacrată, în numele său, vestirii autoritare a voinței iubitoare a Tatălui (cf. In. 17, 4; Evr. 10, 7-10). Nu și-a pierdut deloc din actualitate îndemnul pe care Sfântul Grigorie cel Mare îl adresa preoților: „El [păstorul] trebuie să fie curat în gândire, exemplar în activitate, discret în tăcerea sa, folositor prin cuvântul său; să fie aproape de fiecare prin compasiunea sa și să fie, mai mult decât toți, dăruit contemplării; să fie aliatul umil al celui care face binele, dar prin zelul său pentru dreptate, să fie inflexibil împotriva viciilor păcătoșilor; să nu-și micșoreze grija pentru viața interioară prin preocupări externe, nici să nu omită de a avea grija de nevoile exterioare din cauza grijii pentru binele interior”.

Preotul Nicolae Tonca a văzut lumina zilei în data de 16 martie 1945, în localitatea Bociu, comuna Mărgău, județul Cluj, într-o familie de vrednici și buni creștini: Traian și Maria, binecuvântați de Dumnezeu cu opt copii, dintre care doi au ales calea preoției. Dorind încă din copilărie să-și pună viața în folosul și ajutorul semenilor, după definitivarea studiilor primare și gimnaziale, tânărul Nicolae a urmat Seminarul Teologic din Curtea de Argeș, pe care l-a absolvit în anul 1974, după care și-a aprofundat cunoștințele în cadrul studiilor universitare.

La data de 27 august 1974, s-a căsătorit cu tânăra Maria Rus, care vreme de 24 de ani a îndepli-

nit funcția de secretar al Primăriei Hopârta. Dumnezeu le-a dăruit doi copii: Iuliu, preot în Sarmisgetuza, și Nicolae, inginer. La data de 1 octombrie 1974, în urma hotărârii Permanenței Consiliului Arhiepiscopesc al Sibiuului, tânărul Nicolae Tonca a fost numit preot la parohia Hopârta, județul Alba, fiind hirotonit la data de 25 octombrie 1974 de către vrednicul de pomenire Episcop Emilian, pe atunci episcop-vicar al Arhiepiscopiei Sibiuului. Între anii 1974-2010, părintele a slujit cu mult devotament în parohia Hopârta, având în grijă o perioadă îndelungată și creștinii din filia Silivaș. În data de 1 iunie 2010, părintele s-a pensionat, lăsând în urmă trăiri și amintiri profunde. În primul rând, creștinii îl poartă în suflete cu multă dragoste și dor. Și asta spune mult! Apoi, a iubit foarte mult biserica și rugăciunea, făcându-se cunoscut drept un preot de vocație, blând, modest, generos, milostiv și iertător.

Aici, părintele a lucrat, într-adevăr, cum spune Sfântul Apostol Pavel, „cu timp și fără timp”, slujindu-L pe Dumnezeu și pe credincioșii încredințați spre păstorie. Dar părintele a construit mai mult în ogorul sufletelor credincioșilor din parohia sa, ajungând în scurt timp să se distingă atât prin inteligența sa nativă, cât și prin râvna cu care-și păstora credincioșii. Și aceasta pentru că părintele Nicolae Tonca iradia în jur respect și prietenie sinceră pentru toți.

În acești ani de rodnică preoție, a născut suflete pentru Împă-

răția lui Dumnezeu, a mângâiat pe cei întristați, a ajutat pe cei obidiți, a dăruit eliberarea de sub povara greșelilor multe suflete, prin puterea Tainei Sfintei Preoții, a fost vasul Sfânt își revărsa cu îmbelșugare dăruirile sale peste oamenii credincioși. Pentru că și-a făcut doar datoria și nimic mai mult, dar și-a făcut-o cu o exemplară dăruire și devotament, Înaltpreasfințitul Părinte Arhiepiscop Andrei i-a acordat distincția bisericească de *iconom*.

Începând cu data de 19 martie 2017, părintele s-a îmbisericit la Mănăstirea „Sfânta Treime” din Fărău, acolo unde îl putem găsi și astăzi, la slujbele care se țin în această vatră monahală. Prin firescul, simplitatea și jertfelnicia slujirii, părintele Nicolae Tonca a fost și rămâne în continuare omul lui Dumnezeu, părinte în cel mai autentic sens al cuvântului.

✧ Pr. Ioan Bogdan

Răspunsul Bisericii la întrebările societății

Ce este Taina Mirungerii sau Confirmarea și care este însemnătatea Sfântului și Mare-lui Mir?

Imediat după Botez, care este prima Taină săvârșită în viața creștinilor, în Biserica Ortodoxă se săvârșește Mirungerea sau Ungerea cu Sfântul Mir. Ea este cea de-a doua Taină pe care o primește cel care devine parte a Trupului lui Hristos și prin care se împărtășesc darurile Duhului Sfânt pentru cel de curând botezat. În confesiunile Romano-Catolică și Protestantă, Taina Mirungerii poartă denumirea de *Confirmare* și, de obicei, se administrează la vârste mai târzii, adică la 7 sau 14 ani, la catolici fiind însoțită și cu prima Comuniune sau Împărtășanie.

În Biserica Ortodoxă, Taina se administrează de către episcopi și preoți; în Biserica Romano-Catolică, ea este săvârșită numai de episcop. Mirungerea nu reprezintă o completare a Botezului, ci este o lucrare cu efecte proprii. Împreună cu Botezul și Împărtășirea, ele constituie Tainele de inițiere creștină sau ale încorporării în Hristos. De aceea, ele s-au administrat dintotdeauna împreună în Biserica Ortodoxă, așa cum a fost practica de la început a Bisericii.

În Biserica veche, Mirungerea era administrată în două feluri: prin punerea mâinilor peste cei botezați și prin ungerea cu untdelemn sfințit sau cu Sfântul Mir, care a înlocuit punerea mâinilor. Dacă la început Mirungerea era săvârșită numai de către apostoli, înmulțindu-se numărul creștinilor, ea a fost încredințată episcopilor care, până astăzi, sunt singurii care au dreptul de a sfinți Sfântul Mir, adică materia Tainei, pe care apoi o încredințează preoților spre folosire.

După mărturiile din primele secole ale Bisericii, regula generală

de administrare a acestei Taine era aceea de a se săvârși imediat după Botez, fiind socotită ca un corolar al acestuia. Literatura patristică și canoanele bisericești sunt mărturie neclintită, dovadă fiind și faptul că Mirungerea nu are o rânduială aparte, ci apare ca un moment al Tainei Botezului. Modul de săvârșire și formula de administrare a Tainei sunt precizate încă din secolul al IV-lea, prin Canonul 7 al Sinodului II Ecumenic (381).

Practica Mirungerii la vârsta cunoștinței, cu o mărturisire de credință și numai de către episcop, cu punerea mâinilor sau a degetului mare, apare mult mai târziu în viața liturgică a Bisericii Romano-Catolice. Spre deosebire de Botez, care nu se mai repetă decât în condiții speciale sau dacă nu a fost administrat corect, Mirungerea se repetă pentru aceeași persoană dacă aceasta a părăsit credința și a revenit ulterior la ea. În săvârșirea serviciilor divine, se folosesc diverse materii, între care untdelemnul sau uleiul deține un loc dintre cele mai importante. Întrucât, de multe ori, se face confuzia între diferitele forme și denumiri ale întrebuirii sale în cultul divin, se impun unele precizări.

Sfântul Mir este un amestec de untdelemn curat de măsline cu vin și cu mai multe balsamuri, mirodenii și arome, în general 38 la număr, dintre care cele mai multe constituie produsul sau esența unor plante care cresc în Orient, cum ar fi: mirtul sau arborele de mir, irisul, aloea, terebintul, arborele de tămâie și altele. Acest amestec se pregătește și se fierbe mai întâi după o rânduială specială, în primele trei zile din Săptămâna Mare sau a Pătimirilor. După aceea, este sfințit de către soborul tuturor membrilor Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, în frunte cu întâistătătorul ei - Patriarhul țării, în Joia Sfințelor Pătimiri, în cadrul Liturghiei Sfân-

tului Vasile cel Mare. Sfântul Mir, astfel pregătit și sfințit, se împarte mitropoliilor, episcopiilor și tuturor parohiilor, fiind întrebuițat la sfințirea bisericilor și a antimiselor de către episcopi sau arhierei și la săvârșirea de către episcopi și preoți a Tainei Mirungerii sau Confirmării (cum este numită la catolici și protestanți), adică cea de-a doua Taină administrată celui care intră în Biserica lui Hristos, după primirea Tainei Botezului.

După rânduiala Bisericii Ortodoxe, Sfântul Mir se mai întrebuițează și la ungerea cu el a celor care vin la Ortodoxie, dar care au primit Botezul în numele Sfintei Treimi. În acest caz, ei nu mai sunt rebotezați, ci doar unși cu Sfântul Mir. Sfințirea Sfântului și Marelui Mir de către toți arhiereii unei Biserici, în frunte cu Patriarhul, este semnul independenței bisericești sau al autocefaliei, adică al conducerii unei Biserici prin căpetenie proprie, fără să depindă de altă Biserică. Biserica Ortodoxă Română a sfințit pentru prima dată Sfântul și Marele Mir în 25 martie 1882 și ultima dată în acest an.

Nicolae D. Necula, *Biserică și cult pe înțelesul tuturor*, Editura Europartner, București, s.a., p. 142-146.

Poesis - Poesis - Poesis

Lazăre, vino afară!
de Pr. Theodor Damian
New York, Statele Unite ale Americii

*Așa sună cuvântul acesta,
așa se cuvine să fim
când facem din clipă eon
și din aliluia amin.*

*Cuvântul pe care tu îl ascuți
și citești,
rostit la începutul istoriei,
ce rău că istoria începe
cu marea cădere,
cuvântul prin care ești,
singura cale ce trece
peste orice prăpastie
chiar și prăpastia morții
și duce spre Înviere,
cuvântul pe care nu suntem
pregătiți
să-l rostim
decât atunci când strigăm
odată cu Blaga
Elohim, Elohim.*

*Alergăm după lună
cu tot soarele din noi,
cu toate furtunile dezlănțuite
și cele încă mocnind.
La ce bună alergarea
dacă suntem cu toții suferind,
dacă unii dintre noi pe drum
vor trebui să moară,
singura speranță e să te
împrietenești
cu prietenul lui Lazăr
și să aștepti să auzi
pe numele tău
cuvântul
Lazăre, vino afară!*

Vrerea Lui și vrerea noastră
de Cătălin Valeriu Paul
Aiud, jud. Alba

*Când omul n-a crescut destul,
căci omul este în formare,
urechea lui încă e surdă,
nu prinde decât gânduri-măgitoare,
însă când el aude și nu vrea,
e bai, căci își atrage grinda sa
dator să o plătească în ființă,
dojana pentru propria-i neputință...*

*Dar Domnul nu forțează, nu obligă,
căci dragostea de-a sila niciodată
n-a fost dorită, binecuvântată.
Tatăl ne vrea din noastra vrere să-L
căutăm, să Îl iubim, să-L credem,
El ne-a lăsat arbitru liber,
să fim și noi la fel ca El,
căci Domnu-i Mare Împărat
și universu-ntreg El l-a creat,
nu e un zeu mic și fricos, tiran - nemilos,
care ne vrea cu forța înjugăți
să nu-i descoperim șarada
și să vedem ce fals - impresionați
am fost de fapt, înșelați... nu,
Domnul este Pacea și Iubirea,
El este Viața, Calea, Adevărul,
El ne dorește mântuirea și vrea ca
să fim liberi sufletește,
să Îl alegem în simțire
și să-L urmărim conștiinței de sine
cu voia Lui în armonie, și-atunci,
și voia noastra piedică nu va mai fi,
căci vom fi vii.*

*Ea este calea naturală, cea firească,
drumul care ne duce Acasă,
eliberarea de zăvastră:
vrerea Lui în vrerea noastră.*

Cartea lunii

Spre plinirea Evangheliei

*Dincolo de apărarea Ortodoxiei:
exegeza și transmiterea Tradiției*

Autor: Preot Ion Bria
Editura: Reîntregirea
Nr. pagini: 160
Anul: 2019

Ziua Crucii în tradiția populară românească

Obiceiurile populare din ziua de prăznuire a Sfintei Cruci sunt direcționate atât spre regnul animal, cât și spre cel vegetal. Astfel, vorbind despre prima categorie, trebuie să precizăm că „în calendarul popular, această dată mai apare și sub numele de *Ziua Șarpelui*, fiindcă se credea că este momentul în care toate gângăniile și jigăniile se ascund în pământ lor, până la 17 martie, când patronul lor, Alexie cel Cald, Omul lui Dumnezeu, le va elibera” (Narcisa Alexandra Știucă, *Spirala sărbătorilor. Rosturi, tâlcuri și deslușiri*, Sibiu, Editura „Astra Museum”, 2014, p. 18). De Ziua Crucii îi este permis omului să omoare șerpi, pentru a sustrage așa-numita *piatră nestemată*, rezultată din încolăcirea șerpilor, considerată ca având puteri magice și taumaturgice. Însă, după această zi, nu îi mai este îngăduit nimănui uciderea șerpilor. Începând de acum, se crede că păsările migratoarea pornesc spre meleagurile însorite și călduroase.

În ceea ce privește regnul vegetal, de Ziua Crucii, țaranul român acordă o importanță destul de mare plantelor cu caracter terapeutic.

Tradiția populară este de părere că acum florile prind grai și se plâng una alteia de faptul că se usucă, dar spun și toate tainele lor vracilor sau femeilor care știu să le asculte. Despre cele care înfloresc după această dată, se crede că sunt necurate și aparțin morților. Tot acum, femeile au obiceiul de a aduce la biserică, pentru a fi sfințite, anumite plante terapeutice (busuioc, mentă, măghiran, cimbru etc.), ca mai apoi să fie păstrate cu sfințenie lângă icoane. Despre florile de busuioc sfințite în Ziua Crucii se crede că alină durerile de dinți și migrenele, dar și că au puterea de a împiedica epidemiile dacă sunt puse în vasele de băut apă. În trecut, bolnavii de friguri erau afumați cu crenguțe de busuioc pentru a dobândi vindecarea. În acele gospodării în care pomii nu mai rodesc, se face un ritual curativ, prin legarea în ramurile copacului cu pricina a unor cruci confecționate din tulpini de busuioc sfințit și din tulpini de castraveți sau pepeni, pentru ca rodul să se adune din nou. Tot acum este ultima zi în care se mai bat nucii, ritual care debutează în ziua de Sfântă Maria Mică. De asemenea, în această zi sunt recoltate ramuri de

alun care mai apoi sunt folosite de către fântânari în vederea identificării de noi izvoare de apă.

Ziua Înălțării Sfintei Cruci se mai numește, în tradiția populară, și *Cârstovul viilor*, moment din care viticultorii pot începe recoltarea strugurilor. Această tradiție are o vechime considerabilă în zonele viticole, datând încă din timpul marilor paharnici. Iată ce ne spune cărturarul Dimitrie Cantemir despre acest lucru: „Paharnicul cel mare sau cel care toarnă în pahar întinde domnului la ospețe întâiul pahar de vin și are la porunca lui pe ceilalți paharnici. Priveghează toate viile domnului și se îngrijește ca acestea să fie lucrute cum se cuvine și să se culeagă la vreme... Nimeni nu e sloboad, în toată țara, să-și culeagă via, dacă nu și-a cumpărat mai dinainte de la dânsul... învoirea pe care, după datină, o dă la 14 ale lui septembrie” (Dimitrie Cantemir, *Descrierea Moldovei*, București-Chișinău, Editura Litera Internațional, 2001, p. 115). Cu alte cuvinte, încă din timpul domnitorilor, Ziua Crucii a reprezentat și începerea recoltării roadelor în domeniul viticol.

Cârstovul viilor, mai ales în zonele de deal și de podiș, este respectată cu sfințenie și se bucură de o serie de ritualuri aparte, menite să celebreze recolta bogată de struguri. Astfel, menționăm faptul că „în trecut, sărbătoarea era inaugurată printr-un ritual de purificare ce avea funcția de a ține la distanță toate acele forțe nocive care puteau pune în pericol noua recoltă de struguri, precum și sănătatea viticultorilor; astfel, înainte de a pleca la vie, se stropesc căruțele și întregul inventar utilizat pentru cules cu apă neîncepută, adică cu prima apă scoasă din fântână în dimineața acestei zile; urmează procesiunea la vie, unde alaiul viticultorilor și al membrilor de familie, însoțiți de muzicanți, culeg mai întâi cei mai viguroși și mai frumoși ciorchini de struguri, pe care îi oferă ca pomană pentru morți; prin acest gest, viticultorul speră să capteze bunăvoința spiritelor celor plecați pe lumea cealaltă pentru protejarea recoltelor de calamitățile care o pot pune în pericol, dar și pentru a obține sprijin din partea lor în viitorul an viticol; sărbătoarea se încheie cu o mare petrecere, în care sunt etalate roadele cu-

lese” (Romulus Antonescu, *Dicționar de simboluri și credințe tradiționale românești*, Iași, Editura Tipo Moldova, 2016, p. 608). În unele zone ale țării, este chemat preotul pentru a binecuvânta recolta și butoaiile de vin.

Nu în ultimul rând, de Ziua Crucii, țaranul român nu uită nici de strămoșii trecuți la cele veșnice. Astfel, în unele zone ale țării, după slujba de la biserică, se pregătesc căni umplute cu apă curată sau cu miere, peste care se pune un colăcel și se dau ca și pomană pentru sufletele celor adormiți din familie. Tot în acest sens, strugurii din ultima tufă de vie nu trebuie culeși, fiind considerați o ofrandă pentru viețuitoare și tocmai de aceea poartă numele de strugurii lui Dumnezeu.

Ziua Crucii rămâne un moment central al toamnei. Deși postul pare să îi dea o tentă de pesimism, ea este ziua abundenței din punct de vedere al recoltelor ce urmează a fi culese, dar și o zi în care se adună, poate, cele mai multe și cele mai complexe tradiții și obiceiuri populare din luna septembrie.

 Andrei Motora

Glasul Evangheliei

B lândă toamnă, iată, prinde a se sălășlui tot mai insistent și mai confortabil, lângă și în noi, și a se insinua, așadar, glas de tristețe și de atotstăpânitoare melancolie. Pentru că, dacă ar fi să definim acum totul, într-un singur cuvânt, ei bine, *melancolia* este cuvântul ce exprimă adevărul. Pentru că acum, totul miroase a smerenie și omenie, iar „cocoștărcii de pe șuri s-or dus” și soarele prea iute grăbește la apus. Iar omul, lacrimă crescută din iubirea cerului cu vremea, „în sumănic de toamnă încuiat / cu-o prescură și-o lumânare-n sân”, el însuși iubește cu atâta drag vatra asta de lume și sfântul soare și prea senina zare - tocmai pentru că acum, totul „amiroase a veacul celălalt”. Pe de altă parte, de ce nu, toamna predisune spre acel tip de *conspirație* a sufletului și-a cuvintelor dulci cu însuși destinul, spre a mai smulge o bucată de visare și uimire din hăul vremelniceii (...). Dar toamna predisune și la mai multă luare aminte și domolește, până la „anesteziere”, oricând criză a cunoașterii, pentru că acum firea omului prinde a se retrage întru sine și dă rând virtuților și gândului smerit, câștigând în echilibru și seninătate; *terapia* momentului, fiind tocmai cunoașterea și uitarea de sine, antitetică oricărei convenții. Uitare și cunoaștere de o anume delicatețe și „trădare” estetică, drept contrapunct al exteriorizării plinătății de sine și drept probitate a puterii *apolinice* și eliberării *cathartice*.

Și, de ce nu, toamna este și vremea „armistițiilor”: cu Dumnezeu, cu creatura și cu noi înșine. Iar dacă

noi facem, în acest sens, un cât de mic pas, pașii cei mari, iată, îi face Mântuitorul, Cel care se insinuează în singurătatea și melancolia și încrâncenările și tristețile noastre, și ne face și ne prefacem cântec și suspin, ca de inger, și surâs luând chipul iubirii.

Duminica a 21-a după Rusalii (Ev. Luca 8, 5-15);

Pericopa evanghelică în cauză este celebra pildă a semănătorului. Este inutil să subliniem faptul că asemenea celor trei tipuri de pământ care au compromis rodirea seminței (pământul de pe cale, pământul pietros și pământul cu mărăcini), tot așa, majoritatea caracterelor, firilor, temperamentelor, sufletelor omenesti, fac aproape imposibilă rodirea, în inima lor, a cuvântului lui Dumnezeu. Ei bine, unora ca aceștia nu prea ai ce să le faci. Pentru că, dacă nu sunt, pe față, indiferenți, ignoranți ori ostili mesajului autentic evanghelic, sunt fie formalști, fie orientați „spre ce dă bine la un moment dat”, fie labilii ori penibili aciuiți în arealul credinței. *Contrapunctul* în stare să echilibreze, sau chiar să reabiliteze salutar situația, este *pământul bun*, respectiv cei cu inima curată, unde cuvântul lui Dumnezeu, cu certitudine, va rodi și de unde va „înfrăți” în alte inimi (și caractere și firi și temperamente și suflete) similare (...). În primele trei cazuri, vorbim despre curențe de tipul: superficialitate, lene, frivolitate, impulsivitate, duplicitate, curențe intelectuale și precaritate profesională. Cât privește omul bun, iată ce spunea

și recomanda, acum șaptezeci de ani (!), la radio, Doamna Alice Voinescu: „*S-avem credință în Dumnezeu nu doar de frică și din obicei, ci pentru că asta a fost și este pavăza strămoșilor noștri; viața religioasă nu trebuie să fie doar o repetare mecanică a unui ritual, cât, mai ales, revalorizarea puterilor noastre duhovnicești; lectura rea, băutura, mediul rău, lipsa de educație morală, sunt cauzele care generează imoralitate*” (toate acestea au fost rostite, ca și concluzii – bineînțeles că intervenția Doamnei este infinit mai elaborată – la primul Congres de Morală Socială de la Budapesta, din 1934). Și, iată, ce spune, azi, o altă distinsă Doamnă, cu referire la sufletul poporului (comparabil cu pământul bun, cu inima curată). Este vorba de afirmațiile Doamnei Academiciene Zoe Dumitrescu Bușulenga: „*în spațiul casei țărănești – expresie emnamente a unui anumit tip de suflet – coboară cosmosul mare într-o calmă, arhaică epifanie – sintetizând între static și dinamic, între durată și eternitate*” (...), „timpul și spațiul se dilată sau se contractă (se organizează) după esențe” (ca-n universul lui Brâncuși, asupra căruia Doamna Academician se pronunță minunat, într-un amplu material din revista „Lamura”). Iar dacă vorbim de esențe, sufletul este, dacă vreți, esența cea mai rafinată și trimite prevalent la primordial și arhetipal, atunci când nici pământul și nici firea omului nu erau atinse de păcat și de consecințele lui. Iar dacă am invocat intervenția celor două Doamne, este tocmai pentru faptul că firea, temperamentul, su-

fletul femeii este ablativ îndeosebi bunătății, fragilității, sensibilității, receptivității, frumosului, răbdării și jertfelniciei. Dacă vreți, azi, comparabilă celor trei tipuri de pământ care nu au adus roade, este *secularizarea*, iar elementul de echilibru și de contrapunere este *mănăstirea*, respectiv omul excesiv de lumesc și omul profund religios, ascultător, păstrător și împlinitor al voii lui Dumnezeu – monahul. Tocmai, pentru că în mănăstiri se trăiește unul din paradoxurile minunate ale creștinismului, și anume ascultarea totală, necondiționată, care face din monah omul cu sufletul cel mai liber (și mai bun) din lume. Liber, pentru că, mai presus de toți, se poate lepăda de sine, și bun, pentru că toată lepădarea lui, ascultarea lui, smerirea lui, este pentru salvarea lumii.

Duminica a 23-a după Rusalii (Ev. Luca 8, 26-39);

Demonizarea nu este, nici pe departe, ceva de domeniul trecutului, nu este ceva figurativ, vetust, fabulator și nu este un pericol „eradicat”, dimpotrivă. Pentru că dracii încă găsesc teren prielnic și suflete gata să-i primească (vezi proliferarea duplicității, a lăcomiei, a ingratinării etc.). Ce n-au înțeles gadarenii a fost tocmai șansa salvării pe care Iisus le-a oferit-o, și anume: „El a știut ca, în viața oamenilor, nicio zi nu seamănă cu alta, nicio conștiință nu este repetabilă, că fiecare viață și conștiință este un miracol aparte, că își poate avea momentul ei magic - cel

al recuperării și salvării - în care vechi universuri erau distruse și se creau noi stele” (citește: noi destine).

În întunecarea minții și greșitei așezări sufletești, ei au renunțat la binecuvântarea aptă să-i facă să înțeleagă adâncurile Tainei, să priceapă și „limba îngerilor” și seriozitatea și veridicitatea mesajului lor; să-i facă apti și capabili de darurile Duhului Sfânt; să priceapă că totul este trecător, fără sens și supus durerii, în afara binecuvântării lui Dumnezeu. Din cauza unora ca locuitorii cetății Gadara, s-a ajuns ca multă lume „denaturată” să-și oprime semenii; ea, lumea denaturată, să trăiască, înfructându-se din falsele valori, din truda altora, în vreme ce în jurul ei „pier oameni, cerșind doar puținul care să le asigure supraviețuirea”; din cauza unora, ca gadarenii, *atlasul* celor înfomețați le lărgeste terifiant, „o treime din lume este subalimentată”; înfomețați care, spre deosebire de cei asemenea gadarenilor, știu că cele mai multe suferințe în lume nu sunt provocate de „închisorile și opririle nevăzute”, ci de micimea sufletească și lipsa de iubire și lăcomia și răutatea și propria suficiență a celor care, în lume se cred singurii îndreptățiți la fericire și care cred că, mai presus de judecata lor, nici o instanță nu are competență; cât de mult se înșală, nenorociții.

 Pr. Iosif Zoica

* Textul este reiterarea, ușor modificată, a unei interpretări mai vechi, datorită unor similitudini prea evidente cu duhul social contemporan.

Cauzele bolii în creștinism și rugăciunea ca remediu al bolii

O mul a fost creat de Dumnezeu după chipul Său, cu scopul de a ajunge la asemănare cu El, prin stăruință conștientă și liberă în bine. După ce au fost creați primii oameni, Dumnezeu le-a dat poruncile: „Creșteți și vă înmulțiți și umpleți pământul și-l stăpâniți” (Fac. 1, 28) și „Din toți pomii din rai poți să mănânci, iar din pomul cunoștinței binelui și răului să nu mănânci, căci în ziua în care vei mânca din el, vei muri negreșit” (Fac. 2, 16-17).

Din mândrie, omul calcă porunca cea din urmă și se răzvrătește împotriva Creatorului său. Omul nu recunoaște că a greșit. Adam dă vina pe Eva, iar Eva învinuiește șarpele. Răul a pătruns în lume prin viața omului. Omul a păcătuit. Prin păcat a dispărut armonia omului cu sine, cu semenii și cu natura înconjurătoare. Înțelepciunea sa scade atât de mult, încât crede că se poate ascunde de Dumnezeu în tufiș. Voința îi slăbește atât de mult, încât înclină mai mult spre rău, omul devenind rob al păcatului.

Universalitatea păcatului și efectele acestuia sunt arătate de Sfântul Apostol Pavel: „Precum printr-un om a intrat păcatul în lume și prin păcat moartea, așa și moartea a trecut la toți oamenii pentru că toți au păcătuit în el” (Rom. 5, 12). Plata păcatului este moartea, care poate fi trupească, sufletească (prin ruperea comuniunii cu Dumnezeu) sau veșnică (prin separarea veșnică de Dumnezeu). Ca urmare a păcatului și a ruperii comuniunii

nii omului cu Dumnezeu, omul se îmbolnăvește sufletește, iar boala sufletului este urmată inevitabil de boala trupului. Ieromonahul Benedict Stancu amintește ca și cauză a bolii păcatul personal, considerând că păcatul este cauza bolii, deoarece este crimă împotriva iubirii lui Dumnezeu. Arhimandritul Spiridon Logothetis găsește cauza bolii tot în păcatele personale, afirmând că orice boală a sufletului ne conduce la boala trupului. Alte cauze ale bolii sunt: egoismul, viața comodă, lenea, lăcomia omului, indestularea sau săturarea, invidia sau gelozia.

Părintele Arsenie Boca amintește că izvorul răutăților este păcatul. Boala poate avea ca și cauză și păcatele părinților noștri (In. 9, 1-3), dar și purtarea de grijă a lui Dumnezeu poate fi o cauză a bolii. Sfântul Ioan Scărarul ne arată că „boala are uneori scopul de a smeri duhul”, iar Sfântul Ioan Gură de Aur zice că „pentru binele nostru suntem expuși bolilor...”, căci trufia zămislită în noi prin delăsare își află un leac în această slăbiciune și în această suferință”.

Așadar, cauzele bolii sunt numeroase. Dacă vedem boala ca pedeapsă, cauzele acestea sunt în diferite păcate, fie ele personale, ale părinților sau cel strămoșesc. Dar am văzut că sunt și alte boli care își au cauza și scopul de a-l preamări pe Dumnezeu, de a transmite învățătura Evangheliei lui Hristos sau acela de îndreptare sufletească. În orice caz, pentru creștini, mai gravă este boala sufletească decât cea trupească. Sco-

pul Sfintei Biserici este de a tămădui sufletele bolnave spre mântuirea lor. Sănătatea sufletească obținută este urmată în foarte multe cazuri și de tămăduirea trupească.

Omul căzut în păcat a fost sortit spre pieire, spre moarte. Pierzând legătura cu Izvorul Vieții, cu Dumnezeu, omul umblă asemenea oilor rătăcite, fiecare pe calea lui. Însă prin opera mântuitoare a Domnului nostru Iisus Hristos, tămăduirea sufletească și trupească devine posibilă. Omul are nevoie de ajutorul lui Dumnezeu, are nevoie de harul Duhului Sfânt revărsat asupra lui, care se revărsă ca urmare a rugăciunii și prin participarea și folosirea Sfintelor Taine ca mijloace, în Biserică. Biserica este de fapt locul unde omul se schimbă, se despătimește, se curăță de patimi, tămăduindu-se de toată boala cea sufletească.

Avem nevoie de ajutorul lui Dumnezeu în lupta cu răul, cu patimile, cu diavolul. Și cel mai la îndemână mijloc de a cere și a primi ajutorul lui Dumnezeu este rugăciunea. În neputințe, cerem ajutorul lui Dumnezeu, pentru că Dumnezeul nostru este „foc ce mistuie patimile” (Deut. 4, 24). Cercetătorii au dovedit că bolile pot fi vindecate prin rugăciune. Conform acestora, rugăciunea este un remediu puternic, dar și atingerea moaștelor. Nu numai că reglează toate procesele din organismul uman, dar poate reface și psihicul labil al bolnavului. Profesorul Valeri Slezin, directorul Institutului de Cercetare Neuropsihologică, a măsurat „puterea” rugăciunii. Aces-

ta a înregistrat encefalogramele unor călugări care se rugau și a descoperit un fenomen neobișnuit, și anume „scurt-circuitarea” activității cerebrale a cortexului. Acest lucru nu poate fi observat decât la bebelușii de trei luni, când se află la sânul mamei lor și se simt în siguranță. Odată cu maturizarea, acest sentiment al siguranței se estompează, activitatea cerebrală se intensifică, iar ritmul biocurenților cerebrali devine mai lent, cu excepția somnului adânc și al rugăciunilor. Cercetătorul a numit această stare „de veghe” și a demonstrat că ea este vitală pentru fiecare persoană. Este cunoscut faptul că bolile sunt cauzate în special de situații negative care afectează starea psihică. În timpul rugăciunii, însă, grijile trec pe planul doi sau chiar dispar de tot. Astfel, ambele vindecări, psihică și fizică, sunt posibile.

Acestea sunt dovezi cerute de către cei ce nu cred în Dumnezeu. Pentru cei credincioși, rugăciunea Bisericii este asemenea brațelor întinse ale tatălui către fiul risipitor care și-a venit în sine și se îndreaptă către casă. Rugăciunea este un adevărat strigăt de ajutor, iar adevărata rugăciune devine pentru om o transfuzie de viață divină. Prin rugăciune, creștinismul L-a adus pe Dumnezeu la îndemâna tuturor. Cel mai potrivit loc pentru rugăciune este biserica. Aici găsim condiții prielnice pentru aflarea liniștii interioare. Efectul rugăciunii se produce în mod insesizabil, întrucât rugăciunea are impact asupra sufletului și al trupului.

Dar ce este rugăciunea? Mântuitorul nostru Iisus Hristos ne-a învățat cum să ne rugăm, arătându-ne că oricâte cerem de la Tatăl în numele Lui, ni se va da nouă. Sfântul Casian ne învață, însă, că boala se vindecă cu rugăciune, cu nădejde la Dumnezeu, cu lectură duhovnicească și cu buna întovărire. Sfântul Marcu Ascetul consideră rugăciunea drept munca tuturor virtuților. Toma d'Aquino afirmă însă că rugăciunea nu este urmare a meritelor noastre, ci a îndurării lui Dumnezeu. Arhimandritul Teofil Păraian definește rugăciunea ca vorbire a minții cu Dumnezeu. Nimeni nu poate trăi, nu se poate izbăvi de necazurile vieții și nu se poate mântui fără credință tare în Dumnezeu, fără rugăciune vie și permanentă. Credința se înmulțește, se întărește și sporește prin rugăciune (Mc. 9, 24).

Biserica a rânduit și anumește rugăciuni ce au ca scop alinaarea suferinței. Cea mai importantă dintre acestea este Taina Sfântului Maslu, precum și diferitele molifte pentru dobândirea sănătății. Omul primește în inima sa harul lui Dumnezeu; o astfel de inimă se curățește și se liniștește, deoarece știe că a găsit Împărăția lui Dumnezeu. Omul dorește în urma rugăciunii nu atât tămăduirea trupească, ci har pentru mântuirea sufletului. Bolnavul credincios caută mai întâi Împărăția lui Dumnezeu și dreptatea Lui, știind că toate celelalte, chiar și sănătatea trupească, se vor adăuga lui.

 Pr. Ioan Ghibescu

Inima trădată a lui Horea

Unul dintre cele mai grele momente prin care poate trece omul este trădarea. Este o durere imensă, pentru că aduce o dezamăgire profundă și la care se adaugă și durerea pierderii persoanei în care ai investit încredere. Conform *Dicționarului Explicativ al Limbii Române*, trădarea înseamnă actul de a înșela în mod voit și perfid încrederea cuiva, săvârșind acte care îi sunt potrivnice, pactizând cu dușmanul sau a fi neloial față de cineva.

În Sfânta Scriptură găsim multe momente dramatice în care trădarea ocupă un loc aparte. Chiar în primele pagini, putem vorbi de trădarea primilor oameni Adam și Eva, prin neascultare, îndepărtându-se de Creatorul lor și îmbrățișând păcatul și mai apoi moartea. Cel mai răsunător caz din paginile Bibliei rămâne exemplul lui Iuda Iscarioteanul, unul dintre cei doisprezece ucenici ai Domnului, care din pricina lăcomiei și-a trădat pro-

priul Învățător. Din nefericire, Iuda nu e doar personajul unui anume moment istoric, ci și un personaj al istoriei de după el, multiplicat peste tot, la scară planetară, în ipostaza sărutării care acoperă trădarea.

Istoria universală, dar și a poporului nostru, din nefericire, cunoaște multe cazuri de trădare, toate înfierate cu cel mai adânc dispreț, nu numai de către contemporani, ci și de posteritate. Trădătorii, în general, chiar dacă s-au bucurat la început de oarecare satisfacții materiale, n-au putut beneficia în niciun caz de considerația nimănui, nici din partea celor care au suferit, nici din a celor pe care i-au vândut. Cea mai neîndurătoare cu trădarea a fost tradiția populară, știind să surprindă, deosebit de sugestiv, în legende, implicațiile morale ale acestui act care nu are cum să-și găsească justificare pentru conduita umană și creștină.

O astfel de întâmplare, cu un profund tâlc, legată de prinderea lui Horea și Cloșca, s-a născut tocmai pe meleagurile unde s-a produs tragicul eveniment. Se știe că la sfârșitul Răscoalei de la 1784, în 14 decembrie, Horea își dizolva oastea, lăsând oamenii să se întoarcă la casele lor. El se retrage spre Râul Mare, apoi, petrecut de vreo sută de oameni devotați, ajunge în satul său, de unde, împreună cu Cloșca, se afundă în munți. S-au ascuns în pădurea Scorușetului, unde astăzi este granița dintre județele Alba și Cluj. Aici, izolați de lume, într-un loc bine ales, aveau de gând să stea toată iarna, pentru ca în primăvara viitoare să ridice din nou țărâniea la luptă. Ispitiți de cei trei sute de galbeni pe

care autoritățile i-au pus pe capul corifeilor, pădurarul Anton Melzer din Abrud și câțiva gornici din zonă, cu oamenii lor de încredere, între care și câțiva consăteni și chiar rudenii ale lui Horea, au reușit ca în 27 decembrie 1784 să-i prindă și să-i predea armatei. Legați în lanțuri, Horea și Cloșca au fost duși în zi de iarnă aspră la Abrud, apoi la Alba Iulia, unde în 28 februarie 1785 au fost zdrobiți cu roata. Se spune că după ce trădătorii și-au primit răsplata, cei trei sute de galbeni, s-au întors la casele lor, iar din banii primiți au cumpărat grâu, pe care l-au dat să fie făcut pâine. Când femeia celei mai apropiate rude a lui Horea a scos pâinea din cuptor și a frânt-o pentru a-și servi familia, din aceasta a tășnit un suvoi de sânge. Astfel, tradiția populară i-a păstrat nepătată imaginea lui Horea, i-a perpetuat-o în credințe, în legende, în versuri și i-a stigmatizat pe vecie pe trădătorii lui: „În pâinea făcută din grâul cumpărat cu banii trădării, ei au găsit sânge, sângele Horii!”, așa cum amintea David Prodan în volumul memorabil *Răscoala lui Horea*.

Acești eroi de mare valoare au fost deplin conștienți că suferă pentru o cauză dreaptă, cauza țărânimii iobăgite, a poporului împilat. Cura-jul și hotărârea de care au dat dovadă, mândria și disprețul în fața trădătorilor, stoicismul cu care au înfruntat caznele și umilințele de tot felul, dar mai ales demnitatea cu care au primit o moarte atât de crudă, îi ridică în panteonul marilor martiri ai neamului nostru, cărora le exprimăm adâncul nostru sentiment de recunoștință.

✧ Pr. Sorin Trif

Patristica

Sfântul Ierarh Martir Antim Ivireanul

Sfântul Antim s-a născut în Iviria, Georgia de astăzi, în anul 1650. De tânăr, a fost luat în robie de către turci și dus la Constantinopol. Fiind ulterior eliberat, a trăit în preajma Patriarhiei Ecumenice, unde a învățat sculptura în lemn, caligrafia, pictura, broderia, precum și limbile greacă, arabă și turcă; tot acolo s-a călugărit sub numele Antim, iar mai târziu a fost hirotonit ieromonah. În anul 1689, a fost adus de către voievodul Constantin Brâncoveanu în Țara Românească, unde a învățat limbile română și slavonă, precum și meșteșugul tiparului. La scurt timp, i-a fost încredințată conducerea tipografiei domnești din București, în care au fost imprimate nenumărate cărți de cult, dar și laice.

În anul 1696, a devenit egumen al Mănăstirii Snagov, unde a mutat și tipografia domnească. Acolo a tipărit

15 cărți: 7 grecești, 5 românești, una slavonă, una slavo-română și una greco-arabă (*Liturghierul* greco-arab, în 1701, prima carte din lume tipărită cu caractere arabe). Între 1701 și 1705, și-a reluat activitatea tipografică la București, unde a tipărit alte 15 cărți. Apoi, a fost ales episcop de Vâlcea. În afară de activitatea sa de ierarh, nu a pregetat să continue imprimarea cărților bisericești: astfel, la tipografia de la Mănăstirea Govora, sub îndrumarea sa, au fost tipărite alte 9 cărți (3 românești, 3 slavo-române și 3 grecești).

La 28 ianuarie 1708, a fost ales Mitropolit al Ungrovlahiei (Țara Românească). Printre alte activități, în această calitate, înființează, ca și la Râmnicu Vâlcea, o tipografie la Târgoviște, unde a tipărit un număr de 18 cărți (11 românești, 5 grecești, una slavo-română și una slavo-româno-greacă), între care se remarcă cele românești.

Trebuie subliniat rolul lui Antim Ivireanul în propășirea culturii române. Pe lângă activitatea sa de ierarh al Bisericii din Țara Românească, el a fost tipograf, redactor, editor și creator de limbaj bisericesc în limba română. Prin cele 63 de tipărituri, lucrate de el însuși sau sub îndrumarea sa, în limbi diferite și de o mare diversitate, prin numeroșii ucenici pe care i-a format, este considerat – alături de diaconul Coresi – cel mai mare tipograf din cultura medievală românească. A avut un rol însemnat în introducerea completă și definitivă a limbii române în slujbele bisericești. Deși româna nu

era limba sa nativă, a reușit să creeze o limbă liturgică românească limpede, care a fost înțeleasă de către contemporanii săi și este folosită până astăzi.

Pe lângă lucrările tipărite, de la Sfântul Antim Ivireanul au rămas și câteva manuscrise: *Chipurile Vechiului și Noului Testament, adică obrazele oamenilor celor vestiți ce se află în Sfânta Scriptură, în Biblie și în Evanghelie și adunare pe scurt a istoriilor celor ce s-au făcut pe vremea lor...*, cu 22 de file de text, la care se adaugă 503 portrete în medalion cu personaje biblice, datând din 1709. Tot în manuscris a rămas și opera sa omiletică *Didahiile* (cu 28 de predici la diferite sărbători și 7 cuvântări ocazionale).

Fiind un apărător energic al drepturilor Bisericii și ale poporului român, din pricina atitudinii sale antiotomane, în toamna anului 1716, la cererea domnitorului Nicolae Mavrocordat (primul domn fanariot al Țării Românești), a fost înlăturat din scaun, închis, caterisit de Patriarhul Ecumenic și condamnat la exil pe viață în Mănăstirea „Sfânta Ecaterina” din Muntele Sinai. Pe drumul spre locul exilului, a fost ucis de ostașii turci din escortă, iar trupul său a fost aruncat în râul Marița, în apropiere de Adrianopol. Sfântul Antim Ivireanul a fost canonizat de către Sinodul Bisericii Ortodoxe Române în 1992, fiind prăznuit în fiecare an la 27 septembrie.

Radu Abala, *Antim Ivireanul și vremea lui*, Editura Basilica, București, 2016.

Actualitatea creștină

● Lucrările Forumului Românilor de pretutindeni

Preafericitul Părinte Patriarh Daniel s-a întâlnit la începutul acestei luni cu participanții la Forumul Românilor de Pretutindeni (FRP), format din peste 100 de persoane din diaspora și din comunitățile istorice românești. Patriarhul României a subliniat preocuparea constantă a Bisericii pentru românii din afara granițelor. Preafericirea Sa a amintit că Patriarhia Română „a promovat și va continua să promoveze acele activități care contribuie la afirmarea identității culturale și spirituale, precum și a dreptului la educație, în limba română, a românilor din afara granițelor României”.

În acest context, Părintele Patriarh a evidențiat activitatea eparhiilor și parohiilor din străinătate, care pun accent „atât pe educația religioasă a tinerilor în contextul comunităților din care aceștia provin, precum și pe găsirea unor soluții adecvate, în vederea îmbunătățirii mijloacelor de informare și de formare a tinerilor pentru o educație integrativă”.

La finalul vizitei, participanții la FRP au primit din partea Întâistătorului Bisericii noastre cărți și CD-uri despre Palatul Patriarhiei și despre Catedrala Mântuirii Neamului. Cele peste 100 de persoane care au vizitat Palatul Patriarhiei sunt reprezentanți ai mediului asociativ românesc din străinătate și profesioniști români din diverse domenii. Participanții la această manifestare organizată de Ministerul pentru Românii de Pretutindeni au venit din: Ucraina, Republica Moldova, Albania, Cipru, Grecia, Spania, Statele Unite ale Americii, Marea Britanie, Franța, Danemarca, Islanda, Rusia, Israel, Portugalia, Belgia, Liban, Olanda, Germania, Irlanda, Suedia, Austria, Gabon, Australia, Turcia, Suedia, Malaysia, Canada. Forumul a inclus sesiuni de lucru, ateliere și dezbateri pe teme, precum: educația în limba română, investiții și oportunități de revenire în România, votul în străinătate, oportunități de finanțare oferite de minister, drepturile și libertățile românilor din afara granițelor, precum și sprijinirea promovării imaginii României, a limbii, culturii și civilizației române în afara țării de către reprezentanții comunităților de români din străinătate.

✧ Sorin Ionițe

Creștini, știți că... ?

● Prăznuirea Înălțării Sfintei Cruci ne amintește de două evenimente istorice importante?

În ziua de 14 septembrie, toată Ortodoxia cinstește Crucea Domnului nostru Iisus Hristos Care este „lauda” și „slava” Bisericii. Praznicul Înălțării a fost probabil consacrat de același Constantin cel Mare, la îndemnul maicii sale, Sfânta Elena, desigur, îndată după găsirea Cinstului Lemn la Ierusalim, pe la anul 330. Cinstirea Lemnului Crucii s-a înfiripat din anii apostolici. Epistolele Apostolului Pavel sunt pline de citate în care este subliniat rolul Crucii pentru mântuirea lumii. Faptul că sunt pline catacombele de scrijelituri cu Sfânta Cruce arată cum creștinii persecutați se considerau urmași ai Domnului Iisus Hristos, Cel Care a pățimit pe nedrept.

În 326, evlavioasa mamă creștină Sfânta Elena a plecat la Sfintele Locuri și a început să zidească strălucite biserici. Epi-centrul era Preasfântul Mormânt al Domnului. În acest loc, împăratul Adrian construisese, în anul 135, după a doua dărâmare a Ierusalimului, un templu închinat Afroditei. Sfânta Elena n-a precupețit niciun efort în găsirea Cinstitei Crucii. După săpături asidue, în cele din urmă s-au găsit trei cruci: a Domnului și a celor doi tâlhari. Credincioasa mamă a împăratului, cu lacrimi în ochi, a predat Cinstita Cruce Patriarhului Macarie al Ierusalimului, care pe 14 septembrie, a anului 335 a înălțat-o pe Golgota și a așezat-o în Biserica Învierii, pe care o construisese Sfânta Elena și care se păstrează până azi.

Tot în 14 septembrie prăznim și a doua înălțare a Cinstitei Crucii. În 613, perșii au pus stăpânire pe Palestina, au tâlhărit și au distrus sfintele locuri de închinare și au luat ca pradă Cinstita Cruce și au dus-o în Persia. Din pricina minunilor care se săvârșeau prin harul Cinstitei Crucii, perșii o considerau magică și de aceea o sărutau și se închinau ei, fără să îi cunoască însă adevărata natură și însușire! Împăratul Heraclie, după biruința împotriva perșilor, a luat Cinstita Cruce și a adus-o la Ierusalim. Patriarhul Zaharia a înălțat-o din nou în Biserica Învierii, în data de 14 septembrie, anul 626. Comunitatea din Ierusalim a socotit că Crucea lui Hristos aparține întregii creștinătăți și de aceea a hotărât să împartă în bucăți Cinstitul Lemn și să îl răspândească în întreaga Biserică. Astfel, au fost salvate până azi multe părți-cele care se păstrează ca odoare prețioase.

pemptousia.ro

Agenda pastoral-misionară a Înaltpreasfințitului Irineu, Arhiepiscop al Alba Iuliei

August 2019

Joi, 1 august ❖ În Catedrala Reîntregirii, a participat la slujba Vecerniei și a Paraclisului Maicii Domnului, rostind o meditație duhovnicească.

Sâmbătă, 3 august ❖ În Catedrala arhiepiscopală din Alba Iulia, a oficiat slujba Vecerniei mari și a rostit un cuvânt de învățătură.

Duminică, 4 august ❖ A săvârșit slujba de resfințire a bisericii și Sfânta Liturghie în parohia Almașul de Mijloc, protopopiatul Alba Iulia. La momentul potrivit, pe diaconul Marian Țițeu l-a hirotonit preot pe seama parohiei Jidvei, protopopiatul Blaj. La sfârșitul slujbei, părintele paroh Florin Achim a fost hirotesit *iconom-stavrofor*, iar binefăcătorii sfântului locaș de închinare au primit *Diplome de aleasă cinstire*.

Luni, 5 august ❖ A celebrat Sfânta Liturghie în paraclisul cu hramul „Sfântul Ioan Iacob Hozevitul” din incinta Casei „Sfântul Ștefan cel Mare” din municipiul Alba Iulia.

Martți, 6 august ❖ A liturghisit la Mănăstirea „Schimbarea la Față a Domnului” de la Poșaga, protopopiatul Câmpeni, care în această zi și-a sărbătorit hramul.

Miercuri, 7 august ❖ În parohia Șugag, protopopiatul Sebeș, a participat la procesiunea cu moaștele Sfântului Gheorghe Pelerinul, oferite în dar parohiei de către Mitropolia Moldovei și Bucovinei. În biserica parohială, a săvârșit slujba Acatistului Sfântului Gheorghe Pelerinul și a adresat credincioșilor prezenți un cuvânt de învățătură în care a evocat personalitatea acestui sfânt autohton.

Vineri, 9 august ❖ În biserica „Sfânta Treime” din municipiul Alba Iulia, a oficiat slujba Paraclisului Maicii Domnului, urmată de slujba Parastasului pentru marele Voievod Mihai Viteazul, artizanul Unirii Țărilor Române din anul 1600, de la moartea căruia s-au împlinit 418 ani.

Sâmbătă, 10 august ❖ A săvârșit slujba de binecuvântare a bisericii și Sfânta Liturghie în parohia Reciu, protopopiatul Sebeș. La momentul potrivit, l-a hirotonit diacon pe tânărul Darius Dig. La sfârșitul slujbei, părintele paroh Ioan Burja a fost hirotesit *sachelar*, iar binefăcătorii sfântului locaș de închinare au primit *Diplome de aleasă cinstire*.

Duminică, 11 august ❖ A celebrat Sfânta Liturghie în parohia Mereteu, protopopiatul Sebeș, în cadrul căreia l-a hirotonit diacon pe tânărul Răzvan Muntean, iar pe diaconul Darius Dig l-a hirotonit preot pe seama parohiei Lăzești, protopopiatul Câmpeni. De asemenea, a oficiat slujba de binecuvântare a noii case parohiale. La final, părintelui paroh Nicolae Floca i-a oferit *Diplomă de vrednicie*, iar binefăcătorii au primit *Diplome de aleasă cinstire*.

Luni, 12 august ❖ În Catedrala Reîntregirii din Alba Iulia, a participat la slujba Vecerniei și a Paraclisului Maicii Domnului, rostind o meditație duhovnicească.

Miercuri, 14 august ❖ În parohia „Pogorârea Duhului Sfânt” – *Platoul Romanilor* din municipiul Alba Iulia, a săvârșit Dumnezeiasca Liturghie, în cadrul căreia pe tânărul Toader Kindriș l-a hirotonit diacon, iar pe diaconul Răzvan Muntean l-a hirotonit preot pe seama parohiei Glod, protopopiatul Alba Iulia.

Joi, 15 august ❖ De hram, a liturghisit la Mănăstirea „Adormirea Maicii Domnului”

de la Sânmărtinul de Câmpie, protopopiatul Târgu-Mureș. De asemenea, în parohia Sânmărtinul de Câmpie, a oficiat slujba de binecuvântare și a participat la inaugurarea Muzeului satului Sânmărtin, amenajat într-o casă tradițională țărănească.

Vineri, 16 august ❖ A oficiat slujba de târnosire a paraclisului și Sfânta Liturghie la Schitul „Adormirea Maicii Domnului” de la Zimți, protopopiatul Reghin. La final, părintelui egumen Nichifor Ciocan, pentru osteneala depusă, i-a acordat *Diplomă de vrednicie*.

Duminică, 18 august ❖ A săvârșit slujba de resfințire a bisericii și Sfânta Liturghie în parohia Lopadea Veche, protopopiatul Aiud. La momentul potrivit, pe diaconul Toader Kindriș l-a hirotonit preot pe seama parohiei Glogoveș, protopopiatul Blaj. La sfârșitul slujbei, părintele Horea Lazăr, preot al acestei parohii în perioada februarie 2011 - aprilie 2019, a fost hirotesit *iconom*, iar binefăcătorii sfântului locaș de închinare au primit *Diplome de aleasă cinstire*.

Martți, 20 august ❖ În parohia Vinerea I, protopopiatul Sebeș, a săvârșit Taina Sfântului Botez pentru prunca Ana, fiica părintelui paroh Andrei Dănilă.

Miercuri, 21 august ❖ La Centrul eparhial, a primit vizita doamnei Oana Badea, Primarul Municipiului Aiud.

Joi, 22 august ❖ La sediul Arhiepiscopiei Romano-Catolice de Alba Iulia, a avut o întrevedere cu Excelența Sa, Gyorgy Jakubinyi, Arhiepiscopul Romano-Catolic de Alba Iulia, și cu domnul Ion Dumitrel, președintele Consiliului Județean Alba, privind organizarea Simpozionului Internațional intitulat *Prima Transilvania. Creștinismul în Transilvania în preajma anului 1000*.

Vineri, 23 august ❖ A liturghisit în parohia „Pogorârea Duhului Sfânt” – *Platoul Romanilor* din municipiul Alba Iulia.

Sâmbătă, 24 august ❖ În Catedrala arhiepiscopală din Alba Iulia, a săvârșit Taina Sfântului Botez pentru pruncul Vladimir, fiul domnului Adrian Lazăr, directorul Radio Reîntregirea.

Duminică, 25 august ❖ A oficiat slujba de resfințire a bisericii și Sfânta Liturghie în parohia Cricău, protopopiatul Alba Iulia. La sfârșitul slujbei, preoții slujitori ai acestei comunități, Petru Medruț și Cosmin Bufnea, au fost hirotesiti *iconom-stavrofor*, iar binefăcătorii sfântului locaș de închinare au primit *Diplome de aleasă cinstire*.

Martți, 27 august ❖ În Catedrala Reîntregirii, a săvârșit slujba de *Te-Deum* cu ocazia evenimentului festiv al revederii, la 20 ani de la încheierea cursurilor Seminarului Teologic Ortodox din Alba Iulia, a absolvenților promoției 1999.

Joi, 29 august ❖ De hram, a liturghisit la Mănăstirea „Tăierea capului Sfântului Ioan Botezătorul” de la Strungari, protopopiatul Sebeș.

Sâmbătă, 31 august ❖ A săvârșit slujba de resfințire a bisericii și Sfânta Liturghie în parohia Isticeu, protopopiatul Reghin. La finalul slujbei, preotul paroh Călin Romanți a fost hirotesit *iconom-stavrofor*, iar binefăcătorii sfântului locaș de închinare au primit *Diplome de aleasă cinstire*.

A consemnat
Eugen Bărăian
Secretar eparhial

●● Evenimente

Înaltpreasfințitul Arhiepiscop Irineu a târnosit biserica din parohia Târgu-Mureș XIII

În ziua de 1 septembrie, începutul Anului bisericesc, Înaltpreasfințitul Părinte Irineu a oficiat slujba de sfințire a bisericii cu hramul „Sfânta Cuvioasă Parascheva” din parohia

Târgu-Mureș XIII. Slujba a continuat cu Sfânta Liturghie celebrată pe un frumos altar de vară.

Locașul de închinare a fost construit, în perioada 1993-1995, din lemn, în stil

maramureșean, având formă de cruce. Începând cu anul 1995 s-a început pictura în tehnica *fresco*, realizată de către pictorul Valentin Diaconu din Râmnicu Vâlcea. Iconostasul a fost sculptat în lemn de frasin și poleit cu foiță de aur.

Credincioșii mureșeni, veniți în număr impresionant, s-au bucurat văzând cu ochii împlinirea visului lor. Pentru bogata sa activitate, harnicul părinte paroh Ioan Lazăr a primit *Diplomă de vrednicie*, iar binefăcătorii sfântului locaș au primit *Diplome de aleasă cinstire*.

Arhid. Rafael Orzeiu

Arhipăstorul Alba Iuliei a binecuvântat biserica din parohia Iclod, protopopiatul Blaj

În ajunul praznicului Nașterii Maicii Domnului, 7 septembrie, Înaltpreasfințitul Irineu a săvârșit slujba de binecuvântare a noii biserici cu hramul „Sfânta Treime” din parohia Iclod, protopopiatul Blaj, păstorită de către părintele Călin Beudean.

Piatra de temelie a fost pusă în data de 12 ianuarie 2016, după care a început zidirea bisericii și pregătirea ei pentru pictură. Proiectul arhitectural, în stil bizantin treflat, a fost realizat de către domnul arhitect Iulian Mirea din Alba Iulia. Interiorul este înfrumusețat de un

iconostas ingenios sculptat în lemn de tei.

Prezența Întâistătorului Eparhiei de Alba Iulia în această comunitate mică, dar harnică, a fost pentru toți un prilej de mare bucurie duhovnicească

că și de întărire în credință. La finalul slujbei, preotul paroh a fost hirotesit *sachelar*, pentru vrednicia apostolică de care a dat dovadă.

Arhid. Rafael Orzeiu

Înaltpreasfințitul Părinte Irineu a resfințit biserica din filia Corna, parohia Roșia Montană II, protopopiatul Câmpeni

În Duminica după Înălțarea Sfintei Cruci, 15 septembrie, Înaltpreasfințitul Părinte Arhiepiscop Irineu, înconjurat de un sobor de preoți și diaconi, a resfințit biserica „Sfântul Ie-

rarh Nicolae” din filia Corna, parohia Roșia Montană II, protopopiatul Câmpeni.

Satul Corna apare pe Harta Iosefină din anii 1769-1773 (sectio 137) sub numele de „Korna”, princi-

pala bogăție fiind zăcământul auro-argenter. Biserica a fost construită în jurul anului 1719 din piatră și acoperită cu șindrilă, de către comunitatea de mineri care lucra aici.

Prin strădania puținilor credincioși rămași în sat, sfântul locaș a fost renovat și pregătit pentru a primi pecetea sfințeniei prin mâna arhierului nostru. Pentru strădania sa, părintelui Daniel Sicoe i s-a acordat rangul de *sachelar*, iar binefăcătorii sfintei biserici au primit *Diplome de aleasă cinstire*.

Arhid. Rafael Orzeiu

REDACȚIA „CREDINȚA STRĂBUNĂ”

Președinte: Înaltpreasfințitul Părinte IRINEU, Arhiepiscop al Alba Iuliei;
Redactor șef: Pr. Oliviu Botoi;
Redactori: Pr. Nicolae Aloman; Andrei Motora;
Colaboratori: Pr. Petrișor Muntean, Arhid. Rafael Orzeiu, Pr. Ioșif Zoica;

ISSN 1222-2313

Abonamentele se fac la orice Oficiu Poștal din țară sau direct prin mandat poștal pe adresa: ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÂNĂ ALBA IULIA, str. Mihai Viteazul, nr. 16, specificând pe verso: abonament „CREDINȚA STRĂBUNĂ” pe 2019 și adresa completă sau prin e-mail: editurareintregirea@gmail.com
Prețul unui abonament pe un an este de 20 lei + taxele poștale în valoare de 4 lei.

Tiparul executat la
TIPOGRAFIA ARHIEPISCOPIEI ORTODOXE ROMÂNE
ALBA IULIA
Conceptie grafică și tehnoredactare
Pr. Nicolae Aloman